

WARKA
WANAAGSAN

INJIILKA YESHUUCA

(*SIDA RASUUL YOOXANAA*)

Erayguna Jidh buu noqday

1 Bilowgii waxaa jiray Erayga, Erayguna wuxuu la jiray Ilaah, Erayguna wuxuu ahaa Ilaah. ² Isagu Ilaah buu la jiray bilowgii. ³ Wax walba waxaa laga sameeyay xaggiisa, oo wixii la sameeyay lama samayn isaga la'aantiis. ⁴ Isaga waxaa ku jirtay nolol, noloshuna waxay ahayd nuurka dadka. ⁵ Nuurkuna wuxuu ka iftiimiyaan gudcurka, gudcurkuna kama badin.

⁶ Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga soo diray, magiciisuna wuxuu ahaa Yooxanaa. ⁷ Isagu wuxuu u yimid markhaati furid, inuu u marag furo nuurka, si ay dhammaan xaggiisa ka wada rumaystaan. ⁸ Isagu nuurka ma uu ahayn, laakiin wuxuu u yimid inuu nuurka u marag furo.

⁹ Nuurka runta ah oo iftiimiya qof walba, dunida wuu imanayay. ¹⁰ Wuxuu ku jiray dunida, dunidana waxaa laga sameeyay xaggiisa, oo duniduna ma ay garanayn isaga.

¹¹ Wuxuu u yimid kuwiisa, kuwiisiina ma aysan aqbalin isaga. ¹² Laakiin in alla intii aqbashay, oo magaciisa rumaysatay, wuxuu siiyay amar ay carruurtii Ilaah ku noqdaan, ¹³ oo aan ka dhalan dhiigga, ama doonistii jidhka, ama dad doonistiis, laakiin waxay ka dhasheen Ilaah.

¹⁴ Eraygii jidh buu noqday, oo wuu inagu dhex noolaaday, oo waxaanu aragnay ammaantiisa, ammaantii Wiilka keliya ee Aabbaha ka yimid, oo nimco iyo run ka buuxa. ¹⁵ (Yooxanaa waa u marag furay isaga, wuxuuna ku qayliyay oo yidhi, "Kanu waa kii aan idhi: Kan iga daba imanaya wuu iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray.") ¹⁶ Dhammaanteen waxaynu buuxnaantiisa ka helnay nimco ka nimco. ¹⁷ Waayo, sharciga waxaa la siiyay Muuse, laakiinse nimcada iyo runta waxay ku yimaaddeen Yeshuuca Masiix. ¹⁸ Ninna weligiis llaah ma arkin, llaah kaliya oo laabta Aabbaha ku jira ayaa muujiyay isaga.

Maragfurkii Yooxanaa Baabtiisaha

¹⁹ Kanu waa maraggii Yooxanaa furay, markii Yuhuuddu Yeruusaalem uga soo direen wadaaddo iyo kuwo reer Laawi ah inay waydiyyaan oo ku yidhaahdaan: "Yaad tahay?" ²⁰ Isagu waa qirtay, mana uu inkirin, laakiinse wuxuu qirtay, "Anigu ma ihi Masiixa." ²¹ Markaasay waydiyyeen, "Haddaba yaad tahay? Ma Eliyaas baad tahay?" Wuxuu yidhi, "Ma ihi." "Ma nebigii baad tahay?" Wuxuu ku jawaabay: "Maya." ²² Markaasay ku yidhaahdeen, "Yaad tahay? Si aannu jawaab ugu celinno kuwii na soo diray. Yaad isku sheegaysaa?" ²³ Wuxuu yidhi, "Waxaan ahay codka kan cidlada kaga dhawaaqaya: 'Jidka Rabbiga toosiya,' siduu Nebi Ishacyaah u

yidhi."

²⁴ (Kuwa la soo diray waxay ka yimaaddeen Faarisiinta.) ²⁵ Markaasay waydiyileen: "Haddaba maxaad dadka u baabtiistaa haddaadan ahayn Masiixa ama Eliyaas ama nebigii?" ²⁶ Yooxanaa wuxuu ugu jawaabay oo ku yidhi, "Anigu dadka waxaan ku baabtiisaa biyo, laakiin dhexdiinna waxaa jooga mid aydan garanaynin ²⁷ oo ah kan iga daba imaanaya, kan aanan istaahilin inaan suumanka kabahiisa furo." ²⁸ Waxyaalahan waxay ka dhaceen Beytaniya oo ku taal Urdun shishadeeda, halkaas oo uu Yooxanaa dadka ku baabtiisayay.

Bal Eega, Wanka Ilaah

²⁹ Maalintii labaad Yooxanaa wuxuu arkay Yeshuuca oo ku soo socda, oo wuxuu yidhi, "Bal eega Wanka Ilaah oo dembiga dunida qaadaya! ³⁰ Kanu waa kii aan idhi, Waxaa iga daba imaanaya nin iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray. ³¹ Anigu ma aan garanaynin isaga, laakiin inuu Israa'iil u soo muujiyo dartiis ayaan u imid anigoo dadka biyo ku baabtiisaya." ³² Yooxanaa waa marag furay isagoo leh: "Waxaan arkay Ruuxa oo samada uga soo degaya sidii qoolley oo kale, wuuna ku dul joogsaday isagii." ³³ Anigu ma garanaynin isaga, laakiin kii ii soo diray inaan dadka biyo ku baabtiiso, wuxuu igu yidhi, 'Kii aad ku aragtid Ruuxa oo ku soo degaya oo ku

...
dul joogsanaya, kaasu waa kan dadka ku baabtiisa Ruuxa Quduuska ah.'³⁴ Anigu waan arkay, waana ka marag furay inuu kani yahay Wiilka Ilaah."

Xertii Ugu Horraysay

³⁵ Maalintii ku xigtay Yooxanaa wuxuu la taagnaa laba xertiisa ah.³⁶ Oo wuxuu arkay Yeshuuca oo soo socda, wuxuuna ku yidhi, "Bal eega Wanka Ilaah!"³⁷ Labadii xerta ahayd markay hadalkiisa maqleen, way raaceen Yeshuuca.³⁸ Markuu Yeshuuca soo jeestay oo arkay iyagoo daba socda, ayuu ku yidhi, "Maxaad doonaysaan?" Waxay ku yidhaahdeen: "Rabbi (oo macnaheedu yahay Macallin) Halkeed deggantahay?"³⁹ Wuxuu ku yidhi, "Kaalaya oo waad arki doontaan." Markaasay yimaadeen oo arkeen meeshuu degganaa, wayna la joogeen maalintaas. Goortaas waxay ahayd qiyaastii saacaddii tobnaad.⁴⁰ Mid ka mid ah labadii maqashay wixii uu Yooxanna yidhi oo raacday, wuxuu ahaa Andaros, Simoon Butros walaalkiis.⁴¹ Marka hore wuxuu helay walaalkiis Simoon oo ku yidhi, "Waannu helnay Masiixa (oo macnaheedu yahay Kiristoos.)"⁴² Wuxuuna u keenay Yeshuuca. Yeshuucana wuu eegay isaga oo ku yidhi, "Adigu waxaad tahay Simoon ina Yooxanaa. Waxaa laguugu yeedhi doonaa Keeyfas (oo macnaheedu yahay Butros)."

Yeshuuca oo u yeedhay Filibos iyo Nataana'el

⁴³ Maalintii labaad Yeshuuca wuxuu go'aansaday inuu Galili tago, oo wuxuu helay Filibos oo ku yidhi, "Issoo raac." ⁴⁴ Haddaba Filibos wuxuu ahaa reer Beytsayda oo ah magaaladii Andaros iyo Butros. ⁴⁵ Filibos wuxuu helay Nataana'el oo wuxuu ku yidhi, "Waxaannu helnay kii ay sharcigii Muuse iyo nebiyadu wax ka qoreen, waana Yeshuuca reer Naasared ina Yuusuf." ⁴⁶ Nataana'el wuxuu ku yidhi, "Ma wax wanaagsan baa ka imaan kara Naasared?" Markaasaa Filibos wuxuu ku yidhi, "Kaalay oo arag." ⁴⁷ Yeshuuca wuxuu arkay Nataana'el oo soo socda, oo wuxuu ku yidhi, "Bal eega, kanu waa mid reer Israa'iil oo run ah oo aan kхиyaano lahayn." ⁴⁸ Nataana'el wuxuu ku yidhi, "Sideed ii garanaysaa?" Yeshuuca ayaa u jawaabay oo ku yidhi, "Intaan Filibos kuu yeethin ka hor, markaad geedkii berdaha hoostiisa joogtay, ayaan ku arkay." ⁴⁹ Kolkaasaa Nataana'el u jawaabay: "Macallinow, waxaad tahay Wiilka llaah. Wuxaad tahay boqorkii Israa'iil." ⁵⁰ Yeshuuca ayaa u jawaabay: "Ma inaan kugu idhi: 'Geedka berdaha hoostiisa ayaan kugu arkay darteed, miyaad u rumeysatay?' Wuxaad arki doontaa waxyaalo kuwan ka waaweyn." ⁵¹ Markaasuu ku yidhi, "Runtii, runtii, waxaan ku leeyahay, Wuxaad arki doonta samada oo

furan iyo malaa'igaha Ilaah oo kor u kacaya oo ku soo degaya Wiilka Aadanaha."

Arooskii Magaalada Kaana Lagu Sameeyay

2 Maalintii saddexaad waxaa Kaana Galili ka jiray aroos, Yeshuuca hooyadiisna halkaas ayay joogtay.² Yeshuuca iyo xertiisii arooskii ayaa lagu casuumay.³ Markii khamriga dhammaaday Yeshuuca hooyadiis waxay isaga ku tidhi: "Iyaga khamri uma yaallo."⁴ Markaasuu Yeshuuca wuxuu iyada ku yidhi, "Haweeney yahay, maxaa tan iga khuseeya? Saacadaydu weli ma gaadhin."⁵ Hooyadiis waxay adeegayaashii ku tidhi: "Sameeya wax kasta uu idinku yidhaahdo."⁶ Meeshaas waxaa yaalay lix ashuun oo dhagax ah oo loo dhigay caadada Yuhuudda ee daahirinta, ashuun kastana wuxuu qaadi jiray sideetan ilaa boqol iyo labaatan litir.⁷ Markaasaa Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Ashuumada biyo ka buuxiya, iyaguna way buuxiyeen ilaa afka."⁸ Kadibna wuxuu ku yidhi, "Ka soo dhura oo u geeya sayidka iidda," wayna u geeyeen.⁹ Sayidka iidda markuu dhadhamiyey biyihii lagu bedelay khamriga, ma uusan ogaan meel ay ka yimaadeen, (laakiin adeegayaashii oo soo dhureen biyaha way ogaayeen), kadib sayidka iidda ayaa u yeedhay ninkii arooska,¹⁰ oo ku yidhi, "Nin kasta marka hore wuxuu soo saaraa

... khamriga wanaagsan, oo markay martidu in ku filan cabaan kadib ayay soo saaraan khamriga liita; laakiin adigu khamrigii ugu wanaagsanaa ilaa hadda ayaad dhawrtay." ¹¹ Tanu waxay ahayd mucjisooyinkii ugu horeeyay ee uu Yeshuuca ku sameeyay Kaana Galili oo wuxuu ku muujiyay ammaantiisa, xertiisuna way rumeeyeen isaga.

¹² Kadib, wuxuu tegay Kafarna'um, isaga iyo hooyadiis iyo walaalihiis iyo xertiisa, oo dhawr maalmood ayay halkaas joogeen.

Yeshuuca oo Macbudka Nadiifiyey

¹³ Iiddii Kormaridda ee Yuhuudda waa dhowayd, Yeshuucana wuxuu kor u aaday Yeruusaalem. ¹⁴ Oo wuxuu macbudka ku arkay kuwo ku iibinaya dibiyo iyo ido iyo qoolleyo, iyo sariflayaal halkaas fadhiya. ¹⁵ Markaasuu xadhko karbaash ka sameeyay, kadibna dadkii oo dhan ayuu macbudka ka eryay, dibiyyada iyo idaha labadaba, oo lacagtii sariflayaasha ayuu daadiiyay, miisaskiina wuu rogay. ¹⁶ Oo kuwii qoolleeyada iibinayayna wuxuu ku yidhi, "Waxyaalahan halkan ka qaada. Guriga Aabbahay ha ka dhigina suuq." ¹⁷ Xertiisu waxay xusuusteen in la qoray; "Qiiradaan gurigaaga u qabo ayaa i gubaysa."

¹⁸ Sidaa darteed Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen, "Calaamaddee ayaad na tusaysaa waxyaalahan aad samaynayso darteed?" ¹⁹ Yeshuuca ayaa u jawaabay;

"Macbudkan dumiya, oo saddex maalmood kadib ayaan soo kicin doonaa." ²⁰ Yuhuuddu waxay yidhaahdeen "Lix iyo afartan sano ayaa macbudkan la dhisayay, adiguna ma waxaad ku kicinaysaa saddex maalmood?" ²¹ Laakiin isagu wuxuu ka hadlayay macbudka jidhkiisa ah. ²² Sidaa darteed markuu dhimashada ka soo sarakacay kadib ayay xertiisiina erayadan uu dhahay xusuusteen, wayna rumeysteen Qorniinka iyo erayadii Yeshuuca ku hadlay.

²³ Markuu Yeruusaalem joogay wakhtigii liddii Kormaridda, dad badan ayaa magiciisa rumeystay markay arkeen calaamooyinkii uu sameeyay. ²⁴ Laakiin Yeshuuca qudhiiisu iskuma hallaynin iyaga, waayo, dadka oo dhan ayuu garanayay, ²⁵ Oo uma baahneyn cidna inay ka marag furto dadka, waayo, wuu ogaa waxa dadka ku jira.

Waa inaad mar kale Dhalataan

3 Waxaa jiray nin ka mid ahaa Faarisiinta oo la odhan jiray Nikodemos oo Yuhuudda taliye u ahaa. ² Isagu habeenkii ayuu u yimid Yeshuuca, wuxuuna ku yidhi, "Macallinow, waannu ognahay inaad tahay macallin xagga llaah ka yimid, waayo, ninna ma samayn karo calaamooyinkan aad samayso haddaan llaah la jirin isaga." ³ Yeshuuca ayaa u jawaabay: "Runtii, runtii waxaan kugu leeyahay, qof haddaanu mar kale dhalanin, boqortooyada llaah ma arki karo." ⁴ Nikodemos wuxuu ku

yidhi, "Sidee nin mar kale u dhalan karaa isagoo duq ah? Miyuu mar kale uurkii hooyadiis geli karaa oo ka dhalan karaa?"⁵ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay: "Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, qof haddaanu ka dhalanin biyo iyo Ruuxa, boqortooyadii Ilaah ma geli karo.⁶ Waxa jidhka ka dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka dhashaana waa ruux.⁷ Ha la yaabin haddaan ku leeyahay, 'Waa inaad mar kale dhalataan.'⁸ Dabayshu way u dhacdaa meesha ay doonto, waxaad maqashaa codkeeda, laakiin ma garanaysid meeshay ka timaaddo iyo meeshay u socoto; sidaas oo kale ayay la mid tahay mid kasta oo Ruuxa ka dhashay."⁹ Nikodemos ayaa ku yidhi, "Sidee baa waxyaalahan u ahaan karaan?"¹⁰ Yeshuuca ayaa u jawaabay: "Waxaad tahay macallinka Israa'iil, oo waxyaalahan ma garanaysid?"¹¹ Runtii, runtii, waxaan ku leeyahay, waxaannu ka hadalnaa waxaannu garaneyno, oo waxaannu ka marag furnaa waxaannu aragnay, laakiin idinkuna maraggeena ma aqbashaan.¹² Haddaan waxyaalaha dunida ka hadlay oo aydaan rumaysanin, sidee ayaad ku rumaysan doontaan haddaan waxyaalaha jannada ka hadlo?¹³ Ninna jannada kor uma tegin, kii jannada ka soo degay mooyee, kaasoo ah Wiilka Aadanaha.¹⁴ Sidii Muuse maska kor ugu qaaday cidlada, sidaas oo kale Wiilka Aadanaha waa in kor loo qaado,¹⁵ si mid kasta oo isaga rumaystaa uu lahaado nolosha weligeed ah.

Ilaah dunida wuu jeclaa

¹⁶ Ilaah dunida wuu jeclaa sidaas aawadeed ayuu u siiyay Wiilkiisa keliya si mid kasta oo isaga rumaystaa uusan u halaagmin balse uu lahaado nolosha weligeed ah. ¹⁷ Ilaah Wiilkiisa dunida uguma soo dirin inuu dunida xukumo, laakiin inay dunidu ku badbaaddo isaga. ¹⁸ Kii isaga rumaystaa ma xukumna, laakiin kii aan isaga rumaynin, hore ayaa loo xukumay, waayo, wuxuu rumaysan waayay magaca Wiilka Ilaah ee keliya. ¹⁹ Xukunka waa sidan: Nuurka ayaa dunida yimid, laakiin dadku waxay iftiinka ka jeclaadeen gudcurka, waayo, shaqooyinkooda shar bay ahaayeen. ²⁰ Qof kasta oo shar falaa nuurka ayuu neceb yahay, mana u yimaado nuurka, si aan shaqadiisa loogu muujin. ²¹ Laakiinse kii runta falaa, nuurka wuu u yimaadaa si shaqadiisa ugu muuqato in Ilaah xaggiisa laga sameeyay.

Yooxaana Baabtiisihii wuxuu sareeysiyyay Masiixa

²² Kadib Yeshuuca iyo xertiisa waxay tageen dhulka Yahuudiya, oo halkaas ayuu la joogay iyaga oo dad ku baabtiisay. ²³ Yooxanaa wuxuu dad ku baabtiisay Caynoon oo ku dhow Saalim, waayo, halkaas waxay lahayd biyo badan, dadkuna way imaanayeen waana la baabtiisay. ²⁴ (Waayo, Yooxanaa weli xabsiga

laguma tuurin).²⁵ Marka dood ku saabsan is daahirinta ayaa ka dhex dhacday xertii Yooxaana iyo nin Yuhuudi ah.²⁶ Yooxanaa ayay u yimaadeen oo ku yidhaahdeen, "Macallinow, kii kula jiray Urdun shishadeeda oo aad marag u furtay dadka ayuu baabtiisayaa, oo dadkii oo dhanna way u tagayaan."²⁷ Yooxanaa wuxuu ugu jawaabay, "Ninna waxba ma heli karo haddaan jannada laga siinin.²⁸ Idinka qudhiinna markhaatiyaal baad ka tiihin inaan idhi: 'Anigu ma ihi Masiixa, laakiin hortiisa ayaa la i soo diray.'²⁹ Kan haystaa aroosadda waa ninka arooska ah. Saxiibka ninka arooska ah, kan taagan oo maqla isaga, aad buu ugu farxaa markuu maqlo codka ninka arooska ah. Sidaas daraadeed farxaddaydeydu hadda waa dhammaystirantahay.³⁰ Isagu waa inuu kordho, aniguna waa inaan yaraado.

Markhaatiga Jannada Ka Yimid

³¹ "Kii xagga sare ka yimaada, dhammaan ayuu ka sarreeyaa; kii dhulka ka yimaada waa kii dhulka, oo wuxuu ka hadlaa waxa dhulka. Kii jannada ka yimaada, dhammaan ayuu ka sarreeyaa.³² Wuxuu ka maragfuraa waxyaalaha uu arkay oo maqlay, laakiin ninna maraggiisa ma aqbalo.³³ Kii maraggiisa aqbalay wuxuu cadeeyay in Ilaah run yahay.³⁴ Waayo, kii Ilaah soo diray ayaa erayga Ilaah ku hadla, waayo, isagu Ruuxa qiyaas la'aan

ayuu u siiya.³⁵ Aabbuhu wuu jecelyahay Wiilka, oo wax walba gacantiisa ayuu galiyay.³⁶ Kii Wiilka rumaysta, nolosha weligeed ah ayuu leeyahay, kii aan Wiilka adeecin, nolosha ma arki doono, laakiin cadhada Ilaah ayaa ku sii jirta isaga.

Yeshuuca Iyo Islaantii Reer Samaariya

4 Haddaba markuu Yeshuuca ogaaday inay Faarisiintii maqleen inuu samaynayo oo baabtiisayo xer ka badan intii Yooxanaa,² (in kastoo Yeshuuca qudhiiisu uusan baabtiisin, laakiinse xertiisa),³ ayuu Yuhuudiya ka tegay, wuxuuna mar kale u kacay Galili.⁴ Oo waxaa lagama maarmaan ahayd in uu Samaariya sii dhex maro.⁵ Marka wuxuu yimid magaalada Samaariya, oo Sukhar la odhan jiray, oo ku dhowayd dhulkii Yacquub siiyay wiilkiisa Yuusuf.⁶ Wuxuu fadhiistay ceelka agtiisa. Waxay ahayd qiyaastii lix saac.

⁷ Naag ayaa Samaariya ka timid si ay biyo u dhaansato. Yeshuuca ayaa ku yidhi iyada, "I waraabi."⁸ (Maxaa yeelay, xertiisu magaaladay ku maqnaayeen si ay cunto u soo iibsadaan).⁹ Naagtii reer Samaariya waxay ku tidhi isaga, "Sideed adiga oo Yuhuudi ah biyo ii weydiisanaysaa, aniga oo naag reer

Samaariya ah?" (Waayo, Yuhuudda iyo Samaariyiintu xidhiidh kama dhexeeyo).¹⁰ Yeshuuca ayaa u jawaabay: "Haddaad garan lahayd hadiyadda llaah iyo kuu yahay kan kugu leh, 'I waraabi,' adiga waad weydiisan lahayd isaga oo wuxuu ku siin lahaa biyaha nool."¹¹ Naagtii waxay ku tidhi: "Sayidow, waxaad biyo ku dhaansato ma haysatid, ceelkuna wuu dheeryahay. Marka xageed ka helaysaa biyahaas nool?"¹² Miyaad ka weyn tahay aabbaheenna Yacquub, Isagaa ceelka na siiyay oo isaga qudhiiisaana ka cabbay iyo wiilashiisa iyo xoolihiisuba?"¹³ Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Ku alla kii biyahan ka cabba, mar kale wuu harraadi doonaa,¹⁴ Laakiin ku alla kii biyaha aan siin doono ka cabba, weligiis ma harraadi doono. Laakiin biyaha aan siin doono waxay guddahiisa ku noqon doonaan il biyo ka durdurayaan illaa iyo nolosha weligeed ah."¹⁵ Naagtii waxay ku tidhi: "Mudane, biyahan i sii, si aanan u harraadin oo aanan halkan u iman inaan ka dhaansado."¹⁶ Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Tag oo ninkaagii u soo yeedh, oo halkan kaalaya."¹⁷ Naagtii ayaa u jawaabtay, "Nin ma lihi." Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Waad ku saksantahay in aad tidhi, 'nin ma lihi.'¹⁸ Waayo, shan nin ayaad lahayd oo kan aad hadda haysatidna ninkaagii ma aha; taas run baad ku sheegtay."¹⁹ Naagtii waxay ku tidhi, "Mudane, waxaan arkaa inaad nebi tahay."²⁰ Aabbayaasheen buurtan ayay ku caabudi jireen, idinkuse waxaad tidhaahdaan, 'Yeruusaalem waa meesha ay waajibka tahay

in lagu caabudo."²¹ Yeshuuca ayaa ku yidhi, "haweenayahay, i rumee, saacaddu waa imanaysaa markii aydnaan Abbaha buurtan ama Yeruusaalem ku caabudi doonin.²² Idinku waxaad caabuddaan wax aydnaan aqoon, annaguse waxaannu caabudnaa waxaannu naqaan, waayo, badbaadadu waxay ka timaaddaa Yuhuudda.²³ Laakiin saacadda baa imanaysa, wayna joogtaa iminkada, markii caabudayaasha runta ah ay Abbaha ku caabudi doonaan ruuxa iyo runta, waayo, Abbahu wuxuu doonayaa caabudayaashaas oo kale.²⁴ Ilaah waa Ruux, kuwa caabudaa isagana waa inay ku caabudaan ruuxa iyo runta."²⁵ Naagtii waxay ku tidhi; "Waan ogahay Masiixu inuu imanayo (kan loogu yeedho Kiristoos); oo markuu yimaado, wax walba ayuu noo sheegi doonaa."²⁶ Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Anigoo kula hadlaya ayaa ah isaga."²⁷ Markaas kadib xertiisa ayaa yimaaddeen, wayna la yaabeen markay arkeen inuu naag la hadlayo. Laakiin ninna ma odhanin, "Maxaad ka doonaysaa?" ama, "Maxaad ula hadlaysaa iyada?"²⁸ Sidaa aawadeed naagtii ayaa ashuunkeedii ka tagtay, oo magaaladii u baxday oo waxay ku tidhi dadkii,²⁹ "Kaalaya oo arka ninka ii sheegay wax walba oo aan sameeyay. Kanu ma ahaan karaa Masiixa?"³⁰ Markaasay magaaladii ka soo baxeen wayna u yimaaddeen isaga.

³¹ Markaas ayay xertiisii baryeen iyaga oo leh, "Macallinow, wax cun."³² Laakiin wuxuu iyaga ku yidhi, "Anigu waxaan haystaa cunto aan

cuno oo aydnaan ogayn." ³³ Haddaba xertiisii waxay isku yidhaahdeen, "Ma qof ayaa cunto u keenay?" ³⁴ Yeshuca ayaa ku yidhi, "Cuntadaydu waa inaan sameeyo doonista kan i soo diray oo aan shuqulkiisa dhammeeyo. ³⁵ Miyaydaan odhanin, 'Afar bilood ayaa hadhay ka dibna waa beergoyskii? Bal eega, waxaan idin leeyahay, Indhihiina kor u qaada oo eega inay durba beeraha u cad yihiin beergoyska. ³⁶ Kii gooya mushaar ayuu helaa, wuxuuna midho u uruuriyaa nolosha weligeed ah, si ay kii beeray iyo kii gooyaaba iskula farxaan. ³⁷ Hadalku waa ku run halkan, 'Mid baa beera, mid kalena wuu gooyaa.' ³⁸ Waxaan iduin diray inaad goysaan wixii aydnaan ku hawshoon. Kuwa kale ayaa hawshooday, hawshoodiina waad gasheen."

³⁹ Waxaana magaaladaas ka rumaystay isaga dad badan oo reer Samaariya ah, maragga naagta aawadeed, "Wuxuu ii sheegay wax walba aan sameeyay." ⁴⁰ Sidaa darteed markay dadka reer Samaariya u yimaaddeen isaga, waxay ka baryeen inuu la joogo, wuxuu halkaas joogay laba maalmood. ⁴¹ Oo kuwo kale oo badan ayaa rumaysteen hadalkiisa aawadiis. ⁴² Oo waxay naagtii ku yidhaahdeen: "Waxaannu u rumaysanaynaa ma aha hadalkaaga aawadiis, maxaa yeelay, annaga qudhayadu waannu maqalnay oo waannu naqaan inuu kanu runtii yahay Badbaadiyaha dunida."

⁴³ Labadaas maalmood dabadeed ayuu Galili ka tegay. ⁴⁴ (Oo Yeshuca qudhiiisa ayaa ka

marag kacay inaanu nebi waddankiisa sharaf ku lahayn).⁴⁵ Haddaba markuu Galili yimid, reer Galili way soo dhoweeyeen, maxaa yeelay, iyagoo arkeen wixii uu sameeyay iidda Yeruusaalem oo dhan, waayo, iyaguna iiddii way tageen.

Yeshuuca Wuxuu Bogsiiyay Wiilkii Sarkaalka

⁴⁶ Haddana mar kale ayuu yimid Kaana tii Galili oo ahayd meeshuu biyihii khamriga kaga dhigay. Oo Kafarna'um waxaa joogay sarkaal wiilkiisu ku bukay. ⁴⁷ Oo markuu maqlay inuu Yeshuuca Yuhuudiya ka yimid oo Galili gaadhay, ayuu u tegay oo ka baryay inuu u yimaado oo wiilkiisa bogsiiyo, waayo, dhimashuu u dhawaa. ⁴⁸ Haddaba Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Haddaynaan calaamooyin iyo waxyaabo la yaab leh arkin, marnaba ma rumaysan doontaan."

⁴⁹ Sarkaalkii ayaa ku yidhi, "Sayidow, kaalay intuusan wiilkayga dhiman." ⁵⁰ Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Soco, wiilkaaga wuu noolyahay." Ninkii wuu rumaystay hadalkii Yeshuuca ku yidhi, wuuna socday. ⁵¹ Intuu socday ayaa addoommadiisii ka hor yimaadeen, iyagoo leh, "Wiilkaagii wuu noolyahay." ⁵² Markaasuu wuxuu iyagii weydiiyey saacadduu bogsaday. Waxay ku yidhaahdeen, "Shalayto saacaddeed toddobaad ayay qandhadii daysay." ⁵³ Sidaas daraadeed ayuu aabbuhu ogaaday inay

saacaddaasu ahayd markuu Yeshuca ku yidhi, "Wiilkaaga wuu noolyahay." Markaasuu isaga qudhiiisa rumaystay iyo kuwii gurigiisa joogay oo dhan.⁵⁴ Tanu waxay ahayd calaamadii labaad oo Yeshuca sameeyay markuu Yuhuudiya ka tegay oo Galili yimid.

Curyaankii La Bogsiiyay

5 Markaas kadib waxaa jirtay iidda Yuhuudda, oo Yeshuca Yeruusaalem ayuu u kacay.² Waxaa Yeruusaalem ku yaallay Albaabka Idaha agtiisa, war biyo ah oo afka Cibraaniga lagu yidhaahdo Beytesda oo leh shan balbaladood.³ Waxaa halkaas jiifay dad badan oo bukaan ah, oo indha la' oo laxaad la' oo curyaan ah.⁴ Maxaa yeelay, malag ayaa marmar barkadda ku soo degi jiray oo biyaha qasi jiray; oo kan ugu hor galo biyaha markii la qaso dabadeed wuu ka bogsaday cudur kastuu qabay.⁵ Waxaa halkaas joogay nin siddeed iyo soddon sannadood bukay.⁶ Oo Markuu Yeshuca arkay isaga oo jiifa oo gartay inuu muddo dheer xaaladdan ku jiray, wuxuu ku yidhi, "Ma doonaysaa inaad bogsato?"⁷ Ninkii bukay ayaa ku jawaabay: "Mudane, qof ma haysto si aan u galo barkadaan markii biyaha la walaaqo, markaan imaado mid kale ayaa iga hor gala."⁸ Yeshuca ayaa ku yidhi, "Kac oo sariirtaada qaado oo soco."⁹ Isla markiiba ninkii wuu bogsaday wuuna qaatay sariirtiisii oo socday.

Maalintaasuna waxay ahayd Sabtidii.¹⁰ Sidaa darteed Yuhuuddu waxay kii la bogsiiyay ku yidhaahdeen: "Waa Sabti, oo xalaal kuuma aha inaad sariirtaada qaadatid."¹¹ Laakiin wuxuu ugu jawaabay: "Kii i bogsiiyay ayaa igu yidhi, Sariirtaada qaado oo soco."¹² Markaasay waydiyeen: "Waa ayo ninka kugu yidhi, 'Sariirtaada qaado oo soco?'"¹³ Kii la bogsiiyayse ma ogayn kuu yahay, waayo, Yeshuuca wuu tagay maxaa yeelay dad badan ayaa meeshaas joogeen.¹⁴ Waxaas dabadeed Yeshuuca ayaa isaga ka helay macbudka oo wuxuu ku yidhi, "Eeg, waad bogsatay! Mar dambe ha dembaabin si aanan wax ka sii xumi kuugu dhicin."¹⁵ Ninkii ayaa tagay, wuuna u sheegay Yuhuuddii inuu ninkii bogsiiyey Yeshuuca ahaa.¹⁶ Sababtan awaadeed ayay Yuhuuddu Yeshuuca u silciyeen, waayo, wuxuu waxyaalahan sameeyay Sabtidii.¹⁷ Laakiin Yeshuuca wuxuu ugu jawaabay: "Aabbahay illaa hadda wuu shaqaynayaa, aniguna sidoo kale waan shaqaynayaa."

Yeshuuca wuxuu la siman yahay Ilaah

¹⁸ Sababtan aawadeed ayay Yuhuuddu aad u sii dooneen inay dilaan, sababtu ma ahayn Sabtida uu jebiyay keliya, laakiin waxay ahayd inuu Ilaah ugu yeedhay Aabbahiis, iyo inuu isagu Ilaah iskala mid dhigay.

Awoodda Wiilka

¹⁹ Markaasaa Yeshuuca ku yidhi iyaga: "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Wiilku keli ahaantiis waxba ma samayn karo, wuxuu arko Aabbaha oo samaynaya mooyaane. Wax kastoo isagu sameeyo Wiilkuna sidoo kale wuu sameeyaa. ²⁰ Waayo, Aabbuuhu wuu jecelyahay Wiilka, oo wuxuu tusaa waxyaalaha uu isagu sameeyo oo dhan, wuxuuna tusi doonaa shuqullo kuwan ka waawayn, si aad idinku ula yaabtaan. ²¹ Sida Aabbuuhu kuwa dhintay u kiciyo oo u nooleeyo, sidoo kale ayuu Wiilkuna u nooleeyaa kuwa uu doonayo. ²² Aabbuuhu ninna ma xukumo, laakiin xukunka oo dhan wuxuu siiyay Wiilka, ²³ si ay dadka oo dhan u xushmeeyaan Wiilka siday Aabbaha u xushmeeyaan. Kii aan Wiilka xushmeynin, ma xushmeeyo Aabbaha, isaga soo diray. ²⁴ Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii eraygayga maqla oo rumaysta kii i soo diray, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, xukunna geli maayo, laakiin dhimashada ayuu ka soo gudbay oo nolosha ayuu u soo gudbay. ²⁵ Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, saacaddu waa imanaysaa, waana joogtaa, markay kuwii dhintay codkii Wiilka llaah maqli doonaan, oo kuwa maqlaana way noolaan doonaan. ²⁶ Siduu Aabbuuhu nolol isugu leeyahay, ayuu Wiilka u siiyay inuu nolol isugu lahaado. ²⁷ Wuxuuna siiyay amar uu wax ku xukumo, maxaa yeelay, waa Wiilka Aadanaha.

²⁸ Ha la yaabin tan, waayo, saacadu way imanaysaa markay kuwa xabaalaha ku jiro dhammaantood codkiisa maqli doonaan,²⁹ wayna ka soo bixi doonaan, kuwii wanaagga falay ilaa u sarakicidda nolosha, kuwa sharka falayna ilaa sarakicidda xukunka."

Maragga Yeshuuca Loo Furo

³⁰ "Keli ahaantayda waxba ma samayn karo. Sidaan wax u maqlo ayaan u xukumaa, xukunkayguna waa xaq, waayo, doonistayda ma doono, laakinse doonista kii i soo diray.³¹ Haddaan isu marag furo, maraggaygu run ma aha.³² Laakiin waxaa jira mid kale oo ii marag fura, waanan ogahay in maragfurkiisa uu run yahay.³³ Waxaad cid u soo dirteen Yooxanaa, wuuna u marag furay runta.³⁴ Ma aha inaan u baahanahay maragfurka binu aadanka, laakiin waxyaahalan waxaan idalinku sheegay si aad u badbaaddaan.³⁵ Wuxuu ahaa laambad gubanaysa oo ifaysa, idinkuna waxaad doonayseen inaad nuurkiisa muddo ku faraxdaan.³⁶ Laakiin maraggaan leeyahay waa ka weyn yahay kii Yooxanaa. Waayo, shuqullada Aabbuuhu i siiyay inaan dhammeeyo, isla shaqooyinkaas aan samaynayo, ayaa ii marag furaya in Aabbuuhu i soo diray.³⁷ Iyo Aabbihii i soo diray, isaga laftiisu, wuu ii marag furay. Weligiinna codkiisa ma aydaan maqlin mana aydaan arkin qaabkiisa,³⁸ iyo eraygiisuna ma idinku dhex

jirin, waayo, kii uu soo diray ma aydaan rumaynin.³⁹ Qorniinka ayaad baadhaan, waayo, waxaad u malaynaysaan inaad gudhiisa nolosha weligeed ah ku leedihiiin, waana iyaga kuwa ii marag fura,⁴⁰ iyo ma doonaysaan inaad ii timaaddaan si aad nolol u lahaataan.⁴¹ Anigu dadka ammaan kama qaato.⁴² Laakiin waan ogahay inaydaan gudhiina ku haysan jacaylka llaah.⁴³ Wuxaan idiinku imid magaca Aabbahay, mana aydaan i aqbalin. Hadduu mid kale magiciisa ku yimaado, isaga ayaad aqbali doontaan.⁴⁴ Sidee baad u rumaysan kartaan, idiinkoo midkiinba midka kale ammaan iska helaya, oo aydaan raadinayn ammaanta ka timaadda llaaha kaliya?

⁴⁵ Ha u malaynina inaan Aabbaha idinku ashkataynayo; kan idinku ashkataynaya waa Muuse, kan aad rajaynayseen.⁴⁶ Waayo, haddaad Muuse rumaysateen, anigana waad i rumaysan lahaydeen, waayo, aniga ayuu wax iga qoray.⁴⁷ Laakiin haddii aydaan rumaysan qoraaladiisa, sideed u rumaysan doontaan erayadayda?"

Yeshuuca wuxuu Quudiyay Shan Kun

6 Intaas dabadeed Yeshuuca wuxuu u kacay dhinaca kale ee badda Galili, oo ah badda Tiberiyas.² Hadda dad badan way raaceen

isaga, waayo, waxay arkeen calaamooyinkii uu ku samaynayay kuwii bukay.³ Ka dib Yeshuuca buurta ayuu u baxay, oo halkaas ayuu xertiisa la fadhiyay.⁴ Hadda waxaa dhowayd iiddii Kormaridda ee Yuhuudda.⁵ Sidaas daraadeed Yeshuuca isagoo indhihiisa kor u qaaday oo arkay in dad badan ku soo socdeen isaga, wuxuu Filibos ku yidhi, "Xageen ka iibsanna kibis si ay dadkanu u cunaan?"⁶ Iyo wuxuuna sidan ugu yidhi si uu u imtixaamo isaga, waayo, Isaga qudhiiisu wuu ogaa wuxuu samayn lahaa.⁷ Filibos wuxuu ugu jawaabay: "Laba boqol oo diinaar oo ah qiimaha kibis kuma filna iyaga si qof walba wax yar u helo."⁸ Mid ka mid ah xertiisa, Andaros, Simoon Butros walaalkiis, ayaa ku yidhi,⁹ "Halkan waxaa jooga wiil haysta shan xabo oo shaciir ah iyo laba kalluun, laakiin sidee ayay ugu filnaan kartaa dadkan badan?"¹⁰ Markaasuu Yeshuuca yidhi, "Dadka fadiisiya." Meeshaasina waxay lahayd caws badan. Haddaba nimankii way fadhiisteen, tiradooduna qiyaastii waxay ahayd shan kun.¹¹ Markaasuu Yeshuuca kibistii qaaday, oo goortuu mahadnaqay ayuu u qaybiyay kuwii fadhiyey. Sidaas oo kalena kalluunkii in alla intay doonayeen.¹² Markay wada dhergeen, wuxuu xertiisii ku yidhi, "Uruuriya jajabkii hadhay, oo waxba yaanay ka lumin."¹³ Sidas daraadeed way uruuriyeen, oo ay ka buuxiyeen laba iyo tobantambili lood oo jajabkii shantii xabbadood oo shaciirkii la cunay ka hadhay.¹⁴ Sidas daraadeed dadkii

markay arkeen calaamadii uu sameeyay, waxay yidhaahdeen, "Runtii, kanu waa nebigii dunida imaan lahaa." ¹⁵ Yeshuuca isagoo garanaya inay imaan doonaan inay qabtaan si ay boqor uga dhigaan, mar kale ayuu keligiis buurtii tagay.

Yeshuuca wuxuu ku dul Socday Biyaha

¹⁶ Markii fiidkii la gaadhay ayaa xertiisii badda tageen. ¹⁷ Kadib markay doonntii fuuleen, oo ka tallaabeen badda ilaa Kafarna'um. Oo mar hore gudcur ayay ahayd, Yeshuucna weli uma imaan. ¹⁸ Badduna way kacday waayo dabayl weyn ayaa dhacaysay. ¹⁹ Haddaba markay doontii wadeen qiyaastii afar ama shan kilomitir, waxay arkeen Yeshuuca oo badda ku soo dul socda oo doonnida ku soo dhowaanaya, wayna baqeen. ²⁰ Laakiin wuxuu ku yidhi, "Waa aniga ee ha baqina." ²¹ Sidas daradeed waxay doonayeen inay doonnida ku qaadaan, oo isla markiiba doonnidii waxay gaadhay dhulkii ay u socdeen.

Waxaan ahay Kibista Nolosha

²² Maalintii ku xigtay dadkii badnaa oo badda dhankeeda kale taagnaa, waxay arkeen inaanay doonni kale joogin mid mooyee, oo aan Yeshuucna xertiisa la fuulin doonta, laakiin inay xertiisu keligood baxeen. ²³ Laakiin waxaa

Tiberiyas ka yimid doonyo, oo waxay u soo dhowaadeen meeshii kibista lagu cunay markuu Rabbigu mahadnaqay dabadeed.²⁴ Markii dadkii badnaa arkeen inuusan Yeshuuca iyo xertiisa halkaas joogin, iyaga laftoodu waxay fuuleen dooniyihii yar yaraa, wayna yimaaddeen Kafarna'um, iyaga oo Yeshuuca doondoonaaya.

²⁵ Oo markay isaga ka heleen badda dhinaceeda kale, waxay ku yidhaahdeen "Macallinow, goormaad halkan timid?"²⁶ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay: "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, lima doondoontaan calaamooyinkii Aad aragteen aawadood laakiin kibista Aad cunteen oo Aad ka dheregteen aawadeed.²⁷ Ha u shaqaynina cuntada kharaabaysa, laakiin cuntada sii jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee Wiilka Aadanuhu idin siin doono. Waayo, isaga Aabbaha llaaha ah ayaa shaabadeeyey."²⁸ Sidaas aawadeed waxay ku yidhaahdeen: "Maxaanu yeelnaa si aannu shaqada llaah u samayno?"²⁹ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay: "Tani waa shaqadii llaah: 'Waa inaad rumaysataan isaga kii uu soo diray.'³⁰ Sidaa darteed waxay ku yidhaahdeen: "Maxaad Calaamad ahaan u samaynaysaa si aan u aragno oo kuu rumaysanno? Shaqadeed samaysaa?³¹ Awoowoyaasheen waxay cidlada ku cuneen maannada; sida loo qoray, 'Wuxuu samada ka siiyey kibis si ay u cunaan.'³² Kadib Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Muuse samada idin kama siin

... kibistii, laakiin Aabbahay ayaa samada idinka siiya kibista runta ah.³³ Waayo, kibista llaah waa kan ka soo degay samada oo dunida nolosha siiya."³⁴ Markaasay ku yidhaahdeen: "Rabbiyow, kibistan mar walba na sii."³⁵ Yeshuuca ayaa ku yidhi, "ANIGU WAXAAN AHAY kibista nolosha. Kii ii yimaadda ma gaajoon doono, kii i rumaystaana weligiis ma harraadi doono.³⁶ Laakiin waxaan idiinku sheegay inaad i aragteen, laakiin weli ma aydaan rumaysan.³⁷ Kuwii uu Aabbuhu i siiyay oo dhan way ii imaan doonaan, oo kii ii yimaadda ma eryi doono.³⁸ Waayo, waxaan samada uga soo degay ma aha inaan doonistayda yeelo, laakiinse inaan yeelo doonista kii i soo diray.³⁹ Tanu waa doonista kii i soo diray, inaan kuwii uu dhammaan i siiyay midna ka lumin, laakiin inaan maalinta ugu dambaysa soo sarakiciyo.⁴⁰ Waayo, tanu waa doonistii Aabbahay, in mid kasta oo Wiilka arka oo rumaysta uu nolosha weligeed ah lahaado, Aniga Naftaydu maalinta ugu dambaysa waan soo sarakicin doonaa isaga."

⁴¹ Sidaas aawadeed Yuhuuddii way gunuunuceen, maxaa yeelay, wuxuu yidhi, "ANIGU WAXAAN AHAY kibista samada ka soo degtay."⁴² Waxayna yidhaahdeen: "Kanu miyaanu ahayn Yeshuuca, ina Yuusuf, kaannu aabbihiis iyo hooyadiis naqaan? Marka siduu u leeyahay, "Samada ayaan ka soo degay?"⁴³ Yeshuuca ayaa u jawaabay oo ku yidhi, "Ha gunuunicina dhexdiinna.⁴⁴ Ninna iima imaan karo hadduusan Aabbihi i soo diray soo jiidin,

aniguna maalinta ugu dambaysa ayaan soo sarakicin doonaa.⁴⁵ Waxaa ku qoran Nebiyada: "Kulligood Ilaah baa wax bari doona." Mid kasta oo Aabbaha wax ka maqlay oo ka bartay wuu ii yimaaddaa.⁴⁶ Ma aha in qof Aabbaha arkay, kii Ilaah ka yimid mooyaane, Isagaa Aabbaha arkay.⁴⁷ Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah.⁴⁸ ANIGU WAXAAN AHAY kibista nolosha.⁴⁹ Awowayaashiin waxay cidlada ku cuneen maannada, oo way dhinteen.⁵⁰ Tanu waa kibista samada ka soo degtay, si qof u cuni karo oo uusan u dhiman.⁵¹ ANIGU WAXAAN AHAY kibista nool ee samada ka soo degtay. Haddii qof kibistan cuno, weligiis wuu noolaan doonaa. Oo kibista aan siin doonaa nolosha dunida aawadeed waa jidhkayga."

⁵² Kadib Yuhuuddu way isla murmeen iyaga oo leh, "Siduu ninkan jidhkiisa inoo siin karaa inaannu cunno?"⁵³ Sidaas daraadeed Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddayaan jidhka Wiilka Aadanaha cunin oo dhiiggiisa cabbin nolol kuma lihidin dhexdiina.⁵⁴ Kii Jidhkayga cuna oo Dhiiggayga cabba wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, oo maalinta ugu dambaysa waan soo sarakicin doonaa.⁵⁵ Waayo, Jidhkaygu waa cunto run ah, iyo Dhiiggayguna waa cabbitaan run ah.⁵⁶ Kii Jidhkayga cuna oo Dhiiggayga cabba wuu igu jiraa, anna waan ku jiraa isaga.⁵⁷ Sida Aabbaha nool ii soo diray aniga, ayaan u noolahay Aabbaha dartiis,

sidoo kale kii i cunaa wuu u noolaan doonaa aniga dartay.⁵⁸ Tanu waa kibista samada ka soo degtay, mana aha sida kii awowayaashiin cuneen oo ay dhinteen. Kii kibistan cuna, weligiis wuu noolaan doonaa.⁵⁹ Waxyaalahaas ayuu sunagogga dhexdiisa ku hadlay intuu Kafarna'um wax ku barayay."

Erayga Nolosha Weligeed ah

⁶⁰ Sidaas daraadeed in badan oo xertiisa ah, markay tan maqleen, waxay yidhaahdeen: "Kan waa hadal adag. Yaa dhegaysan kara?"

⁶¹ Laakiin Yeshuuca qudhiisu isaga oo og in xertiisu tan ka gunuunacayaan, ayuu ku yidhi, "Tan ma idin turunturaynaysaa? ⁶² Ka warama haddaad aragtaan Wiilka Aadanaha oo kor ugu kacaya meeshuu markii hore joogay? ⁶³ Waa Ruuxa kan nolosha bixiya, jidhkuna faa'iido ma leh. Erayada aan idinkula hadlay waa ruux iyo nolol. ⁶⁴ Laakiin waxaa jira qaar idinka mid ah oo aan rumaysan." Waayo tan iyo bilowgii Yeshuuca wuu ogaa kuwa ay ahaayeen kuwa aan rumaysan, iyo kii isaga gacangelin lahaa. ⁶⁵ Iyo wuxuu yidhi, "Sababtan daraadeed waxaan idiinku idhi, Qofna iima iman karo haddii uusan Aabbuhu u ogolaan."

⁶⁶ Sababtan daraadeed in badan oo ka mid ah xertiisa dib ayay u noqdeen, oo mar dambe lama ay socon isaga. ⁶⁷ Sidaas daraadeed Yeshuuca ayaa laba iyo tobankii ku yidhi,

"Idinkuna ma doonaysaan inaad tagtaan?"⁶⁸ Simoon Butros ayaa ugu jawaabay, "Sayidow, yaannu u tagnaa? Adigaa haya erayada nolosha weligeed ah,⁶⁹ annaguna waannu rumaysannay, oo waannu ognahay inaad tahay Kan Qudduska ah ee Ilaah."⁷⁰ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay: "Miyaanan idin dooran, labo iyo tobankiina, oo mid idin ka mid ah waa ibliis!"⁷¹ Hadda wuxuu ka hadlay Yuudas Ina Simoon Iskariyod, waayo, isaguu ahaa kan gacangelin lahaa, isagoo laba iyo tobankii ka mid ah.

Yeshuuca wuxuu tagay liddii Yuhuudda ee Waababka

7 Waxyaalahan ka dib, Yeshuuca Galili ayuu ku dhex socdaalayay. Waayo, ma u doonaynин inuu Yahuudiya ku dhex socdo, maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay doonayeen inay dilaan.² Hadda lidda Yuhuudda ee waababka way dhawayd.³ Sidaas daraadeed walaalihiis waxay ku yidhaahdeen, "Halkan ka tag oo Yahuudiya aad si ay xertaadu u arkaan shaqadaada aad samaynaysid.⁴ Qof si qarsoon wax u sameeyaa ma jiro markuu doonayo in si bayaan ah loo ogaado. Haddaad waxyaalahan samayso, dunida isu muuji."⁵ Maxaa yeelay xitaa walaalihiis ma aysan rumaysan isaga.⁶ Yeshuuca wuxuu ku yidhi iyaga, "Wakhtigayga weli lama gaadhin, laakiin

wakhtigiinna mar kasta waa la joogaa.⁷ Dunidu idin ma nici karto, laakiin aniga way i neceb tahay, waayo, waxaan ka marag furaa in camaladeedu ay shar yihiiin.⁸ Idinku lidda taga, anigu lid daan tagi maayo, waayo, wakhtigaygii weli lama dhamaystirin."⁹ Markuu waxyaalahaan ku yidhi iyaga, wuxuu ku nagaaday Galili.

¹⁰ Laakiin markay walaalihiis lidda u kaceen, kadib isaguna sidoo kale wuu u kacay, si cad uguma kicin, laakiinse si qarsoodi ah ayuu u tegay. ¹¹ Sidaas daraadeed Yuhuudda ayaa lidda ka raadinayeen isaga, iyaga oo leh: "Xagguu joogaa?" ¹² Gunuunuc badan ayaa ka jiray dadkii badnaa dhexdooda oo ku saabsan isaga. Qaarkood waxay yidhaahdeen, "Waa nin wanaagsan," qaar kalena waxay yidhaahdeen, "Maya, laakiin dadka ayuu khiyaameeyaa."¹³ Laakiin qofna si cad isaga ugama hadlin waayo waxay ka baqayeen Yuhuudda.

¹⁴ Laakiin markay ahayd liddii dhexdeeda, Yeshuuca wuxuu u kacay macbudka gudhihiisa oo bilaabay inuu wax baro.¹⁵ Marka kadib Yuhuuddii ayaa la yaabeen, iyaga oo leh: "Sidee ninkaan wax u bartay, isagoo weligii wax baran?" ¹⁶ Sidaas daraadeed Yeshuuca ayaa u jawaabay oo yidhi, "Waxbariddayda igama iman, laakiin waxay ka timid kii i soo diray." ¹⁷ Hadduu qof doonayo inuu sameeyo doonista Ilaah, wuxuu garan doonaa waxbaridda, haddii ay Ilaah ka timid ama aan aniga iska hadlay.¹⁸ Kii nafsadiisa ka

hadlaa, wuxuu doondoona ammaantiisa, laakiin Kii doondoonaya ammaanta Kii isaga soo diray, Isagu waa run, oo wax xaqdarro ah kuma jirto Isaga.¹⁹ Muuse sharciga miyuusan idin siin? Mid idinka mid ah sharciga ma sameeyo. Maxaad u doonaysaan inaad i dishaan?"²⁰ Dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen: "Jinni baad qabtaa. Yaa doonayaa inuu ku dilo?"²¹ Yeshuuca ayaa u jawaabay, "Hal shaqo ayaan sameeyay, dhamaantiina waad la yaabteen."²² Sababtan daraadeed ayuu Muuse idiin siiyey gudniinta (ma aha in ay ka timid Muuse, laakiin awowayaashii ayay ka timid), idinkuna Sabtida ayaad nin guddaan.²³ Haddii nin la gudo Sabtida, aanu sharciga Muuse jabin doonin, ma waxaad iigu xanaaqsan tiihin nin ayaan dhamaantiis bogsiiyay Sabtida?²⁴ Muuqaalka wax ha ku xukumina, laakiin wax ku xukuma xukunka xaqa ah.

Kanu Ma Masiix Baa?

²⁵ Sidaas daraadeed qaar ka mid ah reer Yeruusaalem waxay yidhaahdeen, "Kani miyaanu ahayn kan ay doondoonayaan inay dilaan?"²⁶ Oo bal eeg, wuxuu u hadlayaa si bayaan ah, iyaguna waxba ma odhanayaan isaga! Taliyayaashu runtii miyay og yihiin inuu kani yahay Masiixa?²⁷ Laakiin waannu og nahay ninkani meeshuu ka yimid, laakiin goortuu Masiixu yimaado, ninna ma ogo

meeshuu ka yimid."²⁸ Kadib Yeshuuca macbudka ayuu ka dhex qayliyay, isagoo wax baraya oo leh, "Waad i taqaannaan, waanad garanaysaan meeshii aan ka imid. Anigu Qudhayda iskama imaan, laakiin Kan i soo diray waa run, kan aydaan garanayn.²⁹ Anigu waan aqaanaa isaga, waayo, isagaan ka imid, wuuna i soo diray."³⁰ Sidaas daraadeed waxay doonayeen inay qabtaan Isaga, laakiin ninna gacanta ma saarin isaga, waayo, saacaddiisii weli lama gaadhin.³¹ Laakiin dad badan way rumaysteen Isaga. Waxayna yidhaahdeen, "Masiixu markuu yimaado miyuu samayn doonaa calaamooyin ka badan kuwii ninkanu sameeyay?"

Saraakiil Loo Diray Inay Yeshuuca Soo Xidhaan

³² Farrisiintii waxay maqleen dadkii badnaa oo ka gunuunacaya waxyaalahan ku saabsan isaga, iyo wadaaddadii sare iyo Farrisiintii waxay u direen saraakiil inay soo qabtaan isaga.³³ Sidaas daradeed Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Waayo in yar baan idinla joogayaa, kadibna waxaan u tagayaa Kii i soo diray.³⁴ Waad i raadin doontaan laakiin ima heli doontaan, meeshaan joogana ma imaan kartaan."³⁵ Yuhuuddii qudhoddu waxay isku yidhaahdeen: "Ninkan xaggee buu doonayaa inuu tago oo aanaan ka heli doonin? Miyuu doonayaa inuu u tago qurbajoogta ka mid ka

ah Giriigga oo wax baro dadka Gariiga ah? ³⁶ Waa maxay eraygan uu yidhi, 'Waad i raadin doontaan, laakiin ima heli doontaan,' iyo, halkan joogana ma imaan kartaan?'

Webiyada Biyaha Nool

³⁷ Hadda maalintii u dambaysay lidda, oo ahayd maalintii ugu waynayd, Yeshuucaya aaya istaagay oo qayliiyay, isaga oo leh: "Haddii qof harraadan yahay, ha ii yimaado oo ha cabbo.

³⁸ Kii i rumaysta, sida Qorniinka yidhi, calooshiisa waxaa ka soo qulquli doona webiyo biyaha nool ah." ³⁹ Hadda tan wuxuu kaga hadlay Ruuxa oo ay kuwa isaga rumaystay heli doonaan, waayo Ruuxa weli lama siinin, maxaa yeelay Yeshuucaya weli lama ammaanin.

Kala Qaybinta Dadka

⁴⁰ Markay erayadiisa maqleen, dadka qaarkood waxay yidhaahdeen, "Runtii kanu waa Nebiga." ⁴¹ Kuwa kalena waxay yidhaahdeen: "Kanu waa Masiixa." Weli kuwa kalena waxay yidhaahdeen, "Maya, waayo miyuu Masiixu ka imaan doona Galili?" ⁴²

Miyaanu Qorniinka sheegin in Masiixu ka imaan doono farcanka Daa'uud iyo Beytlaxam, tuulada Daa'uud ka yimid?" ⁴³ Sidaas daraaddeed waxaa dhacay kala qaybsanaan dadka dhexdooda ah isaga daraadiis. ⁴⁴ Qaar

ka mid ah iyaga waxay doonayeen inay qabtaan Isaga, laakiinse ninna gacmaha ma saarin Isaga.

⁴⁵ Sidaas daraaddeed saraakiishii waxay u yimaaddeen wadaaddadii sare iyo Farrisointii, oo waxay ku yidhaahdeen: "Maxaad u keeni weydeen Isaga?" ⁴⁶ Saraakiishii waxay ku jawaabeen: "Sida ninkan u hadlay, ninna waligii uma hadlin." ⁴⁷ Sidaas daraaddeed Farrisointiina waxay ugu jawaabeen iyaga: "Idinkana miyaa la idin soo kхиyaanay? ⁴⁸ Ma jiro mid ka mid ah taliyayaasha ama Farrisointa oo rumaystay Isaga? ⁴⁹ Laakiin dadkan badan oo aan sharciga garanaynin way habaaran yihiin." ⁵⁰ Nikodemos, (kii markii hore Yeshuca u yimid, oo iyaga ka mid ahaa), wuxuu iyaga ku yidhi, ⁵¹ "Sharcigeenu miyuu xukumaa nin ilaa uu marka hore ka maqlo isaga uuna ogyahay wuxuu samaynayo?" ⁵² Waxay ugu jawaabeen: "Adigu ma reer Galili baad tahay? Raadi oo arag ma jiro nebi laga soo saaray Galili." ⁵³ [Qof kasta gurigiisa ayuu aaday.

Naagtii Sinada lagu Qabtay

8 Laakin Yeshuca wuxuu tegay Buur Saytuun. ² Aroortii hore ayuu mar kale macbudka yimid, oo dadka oo dhan way u imanayeen Isaga, oo wuu fadhiistay oo wax baray iyaga. ³ Culimmadii iyo Farrisointii waxay u keeneen naag sino lagu qabtay, oo markaasay dhexdooda soo istaajiyeen iyada, ⁴

waxay ku yidhaahdeen Isaga: "Macallin, naagtan waxaa lagu qabtay ficolka sinada.⁵ Hadda Sharciga dhexdiisa, Muuse wuxuu na amray inaan dhagaxeyno naagtaan oo kale; Sidaas daraadeed adigu maxaad leedahay?"⁶ Waxay u yidhaahdeen sidan inay tijaabiyaan isaga, si ay u helaan sabab ay ku eedeeyaan. Laakiin Yeshuuca intuu hoos fiiriyay ayuu dhulka ku qoray fartiisa.⁷ Laakiin markay sii wadeen inay weyddiyyaan, isagoo istaagaya wuxuu ku yidhi iyaga "Kii idinka mid ah oo aan dembi lahaynu dhagaxa ugu horreeya ha ku tuuro."⁸ Mar kale ayuu foorsaday oo dhulka wax ku qoray.⁹ Iyagoo maqlay oo damiirkoodu uu xukumay waxay bilaabeen inay u baxeen mid mid, laga bilaabo odayaashii illaa kan ugu dambeeya oo Yeshuuca keligiis ayaa hadhay iyo naagtii dhexda taagnayd.¹⁰ Yeshuuca wuu istaagay (oo cidna ma arag naagtii mooyaane) oo wuxuu ku yidhi iyada, "Naag yahay, iyagii aaway kuwii ku eedeeynayay? Ninna kuma xukumin?"¹¹ Waxay ku tidhi, "Ninna, Sayidow." Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Aniguna sidoo kale kuma xukumayo. Soco, hadda laga bilaabo mar dambe ha dembaabin."

WAXAAN AHAY Nuurka Dunida

¹² Sidaas daraadeed Yeshuuca ayaa mar kale la hadlay iyaga, oo wuxuu ku yidhi, "ANIGU WAXAAN AHAY nuurka dunida. Kii i soo raaca, weligiis gudcurka kuma socon doono,

balse wuxuu lahaan doonaa Nuurka nolosha."

¹³ Sidaas daraadeed Farrisintu waxay ku yidhaahdeen: "Adigaa isu marag furaya, maragaaguna run ma aha." ¹⁴ Yeshuuca ayaa u jawaabay iyaga oo ku yidhi, "Xitaa haddaan isu marag furo Anigu maragaygu waa run, waayo waxaan garanaya meeshaan ka imid iyo meeshaan tegayo; laakiin idinku ma garanaysaan meesha aan ka imid ama meeshaan tegayo. ¹⁵ Idinku waxaad wax u xukuntaan sida jidhka, anigu ninna ma xukumo. ¹⁶ Haddaan xukumo, xukunkaygu waa run, waayo, anigu keligay ma xukumo, laakiin waa aniga iyo Aabbaha isoo diray. ¹⁷ Xitaa sharcigiina waxaa lagu qoray in marag furka laba qof uu run yahay. ¹⁸ Waxaan ahay kan qudhiiisa isu marag fura, Aabbaha isoo dirayna wuu ii marag furaa." ¹⁹ Sidaas daraadeed waxay ku yidhaahdeen; "Aaway Aabahaa?" Yeshuuca ayaa ku jawaabay: "Aniga iyo Aabbahay midna ma garanaysaan. Haddaad i garan lahaydeen, Aabbahayna sidoo kale waad garan lahaydeen." ²⁰ Hadalladaan ayuu kaga hadlay meeshii khasnaddu tiil, intuu macbudka wax ku barayay; iyo ninna ma qaban isaga, waayo saacaddiisii weli ma iman. ²¹ Markaa kadib wuxuu ku yidhi iyaga, "Waan tagayaa, waadna i raadin doontaan, waxaadna ku dhiman doontaan dembiyadiinna. Meeshaan tegayo ma iman kartaan." ²² Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay odhanayeen: "Isagu miyuu is dili doonaa, waayo wuxuu yidhi, 'Meeshaan tegayo ma iman kartaan.'?" ²³

Wuxuuna ku yidhi iyaga, "Waxaad ka soo jeedaan hoos, aniguna waxaan ka soo jeeda xagga sare. Idinku waxaad tiihin kuwa dunidan, aniguna dunidan kama soo jeedo.²⁴ Sidaas daraadeed waxaan idin sheegay inaad dembiyadiina ku dhiman doontaan. Waayo, ilaa aad rumaysataan ANIGU WAAN AHAY, dembiyadiina ayaad ku dhiman doontaan."²⁵ Sidaas daraadeed waxay ku yidhaahdeen Isaga: "Kumaad tahay?" Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Maxaan idinku odhanayay ilaa bilowgii?²⁶ Wuxaan hayaa waxyalo badan oon idinku dhaho, idinkuna xukumo oo ku sabsaan idinka, laakiin kan isoo diray waa run, oo waxyaalaha aan ka maqlay isaga, kuwan ayaan u sheegayaa dunida."²⁷ Iyagu ma ogayn inuu kala hadlayay wax ku saabsan Aabbaha.²⁸ Sidaas daraadeed Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Markaad Wiilka Aadanaha kor u qaaddaan, markaas kadib waad ogaan doontaan ANIGU WAAN AHAY, aniguna shakhsi ahaantayda waxba uma sameeyo, laakiin waxaan ugu hadlaa waxyalahan sida Aabbuuhu ii baray.²⁹ Oo kan isoo diray ayaa ila jira. Keligay igama tagin, waayo mar kasta waxaan sameeyaa waxyaalaha raali geliya isaga."³⁰ Intuu waxyalahan ka hadlayay, dad badan ayaa rumaystay isaga.

Runtu Way Idin Xorayn Doontaa

³¹ Sidaas daraadeed Yeshuuca wuxuu ku yidhi

Yuhuuddii isaga rumaysatay, "Haddaad eraygayga ku sii jirtaan, runtii waxaad tiihiin xertayda.³² Oo waxaad garan doontaan runta; runtuna way idin xorayn doontaa."³³ Waxay ugu jawaabeen: "Farcankii Ibraahim baanu nahay weligeednna ninna nama addoonsan. Sideed ku tidhi, 'xor baad noqon doontaan?'

³⁴ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay: "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, qof kasta oo dembi falaa waa addoonka dembiga.³⁵ Addoonkuna guriga kuma sii jiro weligiis; wiilku wuu jira weligiis.³⁶ Sidaas daraadeed hadduu Wiilku idin xoreeyo, runtii waxaad noqon doontaan xor.³⁷ Wuxaan garanayaa inaad farcankii Ibraahim tiihiin, laakiin waxaad doonaysaan inaad i dishaan, waayo eraygaygu idinkuma jiro.³⁸ Wixii aan Aabbaha la arkay ayaan ku hadlaa, idinkuna waxaad samaysaan wixii aad aabbihiin ka maqasheen."

Idinku waxaad tiihiin kuwo Aabbahood Ibliska yahay

³⁹ Markaasay u jawaabeen oo ku yidhaadheen Isaga: "Aabaheen waa Ibraahim." Yeshuuca ayaa ku yidhi iyaga, "Haddaad carruurtii Ibraahim tiihiin, shaqadii Ibraahim ayaad samayn lahaydeen.⁴⁰ Laakiin hadda waxaad doonaysaan inaad i dishaan, anoo ah nin runta uu ka maqlay llaah idii sheegay. Ibraahim sidaan ma samayn.⁴¹ Wuxaad samaynaysaan shaqooyinka aabbihiin." Waxay ku

... yidhaahdeen isaga; "Annagu kuma aannu dhalan sino. Waxaan leenahay hal Aabbe oo ah Ilaah." ⁴² Yeshuuca ayaa ku yidhi iyaga, "Haddii Ilaah Aabbiihin ahaan lahaa, waad i jeelaan lahaydeen, waayo Ilaah baan ka imid oo waan jooga, waayo Anigu iskama iman, laakiin isagaa i soo diray. ⁴³ Maxaad hadalkayga u fahmi weeydeen? Maxaa yeelay, eraygayga ma maqli kartaan. ⁴⁴ Idinku waxaad tiihin kuwo Abbahood yahay Ibliska, oo waxaad doonaysaan inaad samaysaan doonista aabbiihin. Tan iyo bilowgiiba wuxuu ahaa gacan ku dhiigle, isaga runta kuma nagaado, waayo runta kuma jirto isaga. Markuu been ku hadlayo, wuxuu ka hadlaa dabeejadiisa, waayo isagu waa beenaale iyo aabbaha beenta. ⁴⁵ Laakiin runta aan ku hadlo daraadeed ima aydaan rumaysan. ⁴⁶ Midkee idiin ka mid ah ayaa dembi igu caddaynaya? Haddaan runta ku hadlo, maxaad ii rumaysan weydeen? ⁴⁷ Kan Ilaah kuwiisa ka mid ah, wuxuu maqlaa erayada Ilaah. Sababtan daraadeed ma maqashaan, waayo kuwa Ilaah ma tiihin."

Intaanan Ibraahim jirin, ANIGU WAAN AHAY

⁴⁸ Yuhuuddii ayaa u jawaabay oo ku yidhi isaga: "Miyaannan si sax ah u sheegin inaad tahay reer Samaariya oo aad jinni qabtid?" ⁴⁹ Yeshuuca ayaa ku jawaabay, "Anigu jinn ma

qabo, laakiin Aabbahay ayaan sharfaa, idinkuna ima sharaftaan.⁵⁰ Laakiin Anigu ammaantayda ma raadiyo, laakiin waxaa jira Mid raadiya oo xukuma.⁵¹ Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii qof ereygayga xajiy, sinnaba weligiis dhimasho ma arki doono."⁵² Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen Isaga: "Hadda waan ognahay inaad jinn qabto. Ibraahim wuu dhintay iyo nebiyadii na sidoo kale, idinkuna waxaad leediihiin, 'Haddii qof eraygayga xajiy, sinnaba weligiis dhimasho uma dhadhamin doono.'⁵³ Adigu kama weynid aabbaheen Ibraahim oo dhintay? Sidoo kalena nebiyadii way dhintay! Yaad iska dhigaysaa?"⁵⁴ Yeshuuca ayaa ku jawaabay: "Haddaan is ammaano, ammaantaydu waxba ma aha; waa Aabbahay kan i ammaana, kan aad leediihiin, 'Isagu waa llaaheenna,'⁵⁵ idinkuna ma aydnaan garanayn isaga, laakiin Anigu waan garanayaa Isaga, oo haddii aan idhaahdo, 'ma garanayo isaga,' waxaan noqonayaa beenaale sida idinka oo kale, laakiinse waan garanayaa isaga, eraygiisana waan xajiyaa.⁵⁶ Aabbihiin Ibraahim wuu farxay inuu maalintayda arko, wuuna arkay oo ku farxay."⁵⁷ Markaas Yuhuuddii waxay ku dhaheen isaga: "Weli konton sano ma jirtid, oo Ibraahim miyaad aragtay?"⁵⁸ Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, intaan Ibraahim jirin, ANIGU WAAN AHAY."⁵⁹ Sidaas daraadeed waxay qaateen dhagxaan si ay u tuuryeeyaan Isaga, laakiin Yeshuuca wuu is qariyay oo ka tagay macbudka.

Yeshuuca Wuxuu Bogsiiyay Nin Indho la'aan Ku Dhashay

9 Markuu marayey, wuxuu arkay nin ilaa dhalashadiisa indhoole ahaa.² Oo xertiisu waxay weydiiyeen isaga, iyagoo leh, "Macallimow, yaa dembaabay, ma ninkan ama waalidkiis, inuu indhala'aan ku dhasho?"³ Yeshuuca ayaa ku jawaabay, "Ninkan iyo waalidkiis midna ma dembaabin, laakiin sidaan waxay u ahayd in shaqooyinka llaah lagu muujiyo isaga gudihiiisa."⁴ Waa inaanu shaqayno shaqooyinka kan i soo diray inta ay maalin tahay; habeen baa imanaya markaan ninna shaqayn karin.⁵ Intaan dunida joogo, Wuxuu mariyey indhihiisii.⁷ Oo wuxuu ku yidhi isaga, "Bax oo ku maydho barkada Siloo'am" (oo macnaheedu yahay: diray). Sidaas daraadeed wuu tegay oo soo maydhay, wuuna soo laabtay isagoo wax arkaya.

⁸ Sidaas daraadeed deriskii iyo kuwii markii hore arki jiray isagoo tuugsada, waxay yidhaahdeen, "Kan miyuusan ahayn kii fadhi jiray oo tuugsan jiray?"⁹ Qaar waxay yidhaahdeen, "Waa isaga." Qaar kalena weli waxay yidhaahdeen, "Maya, laakiin waa isagoo kale." Wuxuu yidhi, "Wuxuu ahay

isaga."¹⁰ Sidaas daraadeed waxay isaga ku yidhaahdeen, "Marka sidee indhahaaga loo furay?"¹¹ Wuxuu ku jawaabay, "Ninka la yidhaahdo Yeshuuca ayaa dhoobo sameeyay oo indhahayga mariyey, wuxuuna igu yidhi, "Tag Siloo'am oo ku maydho;" Sidaas daraadeed markaan tegay, oo ku maydhay waxaan helay arag."¹² Oo waxay ku yidhaahdeen isaga, "Aaway isaga?" Wuxuu ku yidhi, "Ma garanayo."

¹³ Waxay u geeyeen Farrisinta ninkii indhoolaha ahaan jiray.¹⁴ Hadda waxay ahayd Sabti maalintii Yeshuuca sameeyay dhoobada oo furay indhihiisa.¹⁵ Sidaas daraadeed Farrisintii mar kale waxay weyddiyeen siduu araggiisa ku helay. Markaasuu wuxuu ku yidhi iyaga, "Dhoobo ayuu indhahayga mariyay, oo waan maydhay, oo waan arkaa."¹⁶ Sidaas daraadeed qaar ka mid ah Farrisinta waxay yidhaahdeen, "Ninkan Ilaah kama iman, waayo Sabtida ma dhawro." Laakiin qaar kale waxay ku yidhaahdeen, "Sidee nin dembiile ah u samayn karaa calaamooyinkan oo kale?" Oo waxaa jiray kala qaybsanaan dhexdooda ah.¹⁷ Sidaas daraadeed waxay mar kale ku yidhaahdeen ninkii indhaha la'aa, "Maxaad ka leedahay isaga, maadama indhahaaga uu furay?" Wuxuu ku yidhi, "Waa nebi."¹⁸ Markaas kadib Yuhuuddii ma rumayn inuu indhoole ahaa oo uu arag helay, ilaa ay u yeedheen waalidka kan araggiisa helay,¹⁹ oo waxay weyddiyeen iyaga oo leh, "Kan ma wiilkiinnii baa, kan aad tidhaahdaan, wuxuu ku

dhashay indha la'aan? Marka sidee buu hadda wax u arkaa?"²⁰ Sidaas daraadeed waalidkiis waxay u jawaabeen oo ku dhaheen, "Waan garanaynaa inuu kani yahay wiilkayagii, oo uu indha la'aan ku dhashay,²¹ laakiin sida uu hadda wax ku arko, ma garanayno; ama kan indhihiisii furay, ma garanayno. Isaga weydii; Waa qaangaar, isaga iska hadli doona."²² Waalidkiis sidan waxay u yidhaahdeen, sababta oo ah Yuhuudda way ka cabsanayeen, waayo Yuhuuddu waxay mar hore ku heshiyeen in haddii qof qirto in Yeshuuca yahay Masiixa, sunagogga laga saaro.²³ Sababtan daraadeed waalidkiis waxay ku yidhaahdeen, "Waa qaangaar, isaga weydii."

²⁴ Sidaas daraadeed mar labaad waxay u yeedheen ninkii indhaha la'aa oo waxay ku yidhaahdeen isaga, "Ilaah ammaan sii; waan garanaynaa in ninkan yahay dembiile."²⁵ Kadib wuxuu ku jawaabay, "Inuu dembiile yahay, ma garanayo; hal mid oo aan garanayo, waa inkastoon indhoole ahaa, hadda wax waan arkaa."²⁶ Markaasay ku yidhaahdeen isaga, "Muxuu kugu sameeyay? Sidee buu indhahaaga u furay?"²⁷ Wuxuu ugu jawaabay iyaga, "Mar hore waan idiin sheegay, oo ma aydaan dhegaysan. Maxaad u doonaysaan inaad mar kale dhegaysataan? Idinkuna sidoo kale miyaad doonaysaan inaad xertiisa noqotaan?"²⁸ Oo way caayeen isaga oo ku yidhaahdeen, "Adigu waxaad tahay xertiisa, laakiin annagu waxaan nahay xertii Muuse."²⁹

Waan ognahay in Ilaah la hadlay Muuse, laakiin ninkan ma garanayno meeshuu ka yimid." ³⁰ Ninkii ayaa u jawaabay iyaga oo ku yidhi, "Tan waa mid yaab leh, inaydaan garanaynin meeshuu ka yimid, oo indhahayga ayuu furay. ³¹ Waannu ognahay inuusan Ilaah dhageysan dembiilayaasha; laakiin haddii qof Ilaah ka cabsanayo oo doonistiisa sameeyo, wuu maqlaa isaga. ³² Weligeed lama maqlin qof indhaha u furay nin indhaha la'aan ku dhashay. ³³ Haddii ninkan uusan ka iman Ilaah, waxba ma uu samayn karin." ³⁴ Way u jawaabeen isaga oo ku dhaheen, "Gabi ahaantaaba waxaad ku dhalatay dembi, oo miyaad wax na baraysaa?" Sidaas daraadeed dibadda ayay u tuureen.

³⁵ Yeshuuca ayaa maqlay inay dibadda u tuureen, oo kadib markii uu helay, wuxuu ku yidhi, "Wiilka Aadanaha ma rumaysantahay?" ³⁶ Wuu u jawaabay oo ku yidhi, "Waa kuma Isagu, Rabbiyow, si aan u rumeeyo isaga?" ³⁷ Yeshuuca ayaa ku yidhi isaga, "Waad aragtay isaga sidoo kalena waa kan kula hadlayaa." ³⁸ Oo wuxuu ku yidhi, "Rabbiyow, waan rumaysanahay." Wuuna caabuuday Isaga. ³⁹ Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Xukun daraaddiis ayaan dunidan u imid, si kuwa aan wax arag wax u arkaan, oo kuwa wax arka u noqodaan indhoolayaal." ⁴⁰ Qaar ka mid ah Farrisinta oo la joogay isaga, waxay maqleen waxyaalahan, oo waxay ku yidhaahdeen isaga, "Annagana sidoo kale ma indhoolayaal ayaanu nahay?" ⁴¹ Yeshuuca ayaa ku yidhi iyaga, "Haddaad

indhoolayaal ahaan lahaydeen, dembi ma lahaateen; laakiin hadda waxaad tidhaahdeen, 'Waan aragnaa,' dembiyadiinu way sii jiraan."

Waxaan Ahay Adhijirka Wanaagsan

10 "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kan aan xerada idaha albaabka ka soo gelin laakiin meel kale ka soo fuulaa, isaga waa tuug iyo waxdhace. ² Laakiin kan albaabka ka soo gala waa adhijiraha idaha. ³ Isaga albaab ilaaliyuhu wuu ka furaa, oo iduhu way maqlaan codkiisa, oo wuxuu ugu yeedha idahiisa magacyadooda, oo dibadda ayuu u kaxeeyaa. ⁴ Markuu kuwiisa oo dhan dibadda u soo saaro, wuu hor kacaa iyaga, iduhuna way raacaan isaga maxaa yeelay way garanayaan codkiisa. ⁵ Nin qalaadna weligood ma raaci doonaan, laakiin way ka carari doonaan isaga, waayo ma garanayaan codka midka qalaad." ⁶ Masaalkan Yeshuuca iyaga ayuu kula hadlay, laakiin iyaga ma ay garanayn waxaa ay ahayd waxaa u kula hadlay iyaga.

⁷ Haddaba Yeshuuca ayaa mar kale ku yidhi iyaga, "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, ANIGU WAXAAN AHAY albaabka idaha. ⁸ Dhamman kuwii hortay yimid waa tuugo iyo budhcad, laakiin iduhu ma maqlin iyaga. ⁹ ANIGU WAXAAN AHAY albaabka, haddii qof aniga xaggayga kasoo galo, waa la badbaadin doonaa, oo wuu soo geli doonaa oo bixi doonaa, daaqna wuu heli doonaa. ¹⁰ Tuugga waxa keliya oo u yimaado waa inuu wax xado

oo dilo oo burburiyo. Anigu waxaan u imid si ay nolol u lahaadaan oo nolol badan u lahaadaan.

¹¹ ANIGU WAXAAN AHAY adhijirka wanaagsan; adhijirka wanaagsan wuxuu naftiisa u bixiyaa idaha. ¹² Kan ah shaqaale la soo kiraystay oo aan ahayn adhijirka, kaas oo aan ahayn milkiilaha idaha, wuxuu arkaa yeeyda oo soo socota, wuxuuna ka tagaa kana cararaa idaha, kadibna yeeyda ayaa qabata iyaga oo kala firdhisa, ¹³ waayo isagu waa shaqaale la soo kiraystay oo idaha kama fikirayo. ¹⁴ ANIGU WAXAAN AHAY adhijirka wanaagsan; oo waan garanayaa kuwayga, kuwayguna way i garanayaan, ¹⁵ sida Aabbuuhu ii garanayo, sidoo kale ayaan Abbaha u garanayaa; oo naftayda ayaan u bixiyaa idaha.

¹⁶ Oo Ido kale ayaan leeyahay oo aan kuwa xeradan ahayn. Sidoo kale waa inaan keeno iyaga, oo way maqli doonaan codkayga; waxaana jiri doono hal xer iyo hal adhijire. ¹⁷ Sababtan daraadeed Aabbuuhu wuu i jecelyahay, maxaa yeelay naftayda ayaan bixiyaa si aan mar kale u qaato. ¹⁸ Ninna igama qaado, laakiin anigaa naftayda iska bixiyo. Waxaan leeyahay awood aan ku bixiyo, oo waxaan leeyahay awood aan mar kale ku soo qaato. Amarkan waxaan ka helay Abbahay."

¹⁹ Waxaa dhacay kala qaybsanaan Yuhuuda dhexdooda ah hadalladan awaadeed. ²⁰ Qaar badan oo iyaga ka mid ah waxay yidhaahdeen, "Jinn buu qabaa oo wuu waalan yahay;

maxaad u dhagaysanaysaan isaga?"²¹ Qaar kalena waxay yidhaahdeen, "Kuwan ma aha erayada qof jinn qaba. Jinn miyaa indhaha u furi karaa mid indha la'?"

Aniga iyo Aabbaha mid baannu nahay

²² Waxay ahayd lidda Cusboonaysiinta oo ka dhacday Yeruusaalem. Waxay ahayd jiilaal.²³

Yeshuuca wuxuu dhex socday macbudka oo ku taala Balbalada Sulaymaan.²⁴ Kadibna Yuhuuddii waxay ku soo urureen isaga hareerihiisa oo ku yidhaahdeen isaga, "Ilaa goormaad shaki nagu sii wadi doontaa? Haddaad Masiixa tahay, si cad noogu sheeg."

²⁵ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay iyaga, "Waan idiin sheegay, oo ma aydnaan rumaynin; Shaqooyinka aan magaca Aabbahay ku sameeyo, kuwan ayaa ii marag fura.²⁶ Laakiin ma aydnaan rumaynin, maxaa yeelay kuma dhex jirtaan idahayga.

²⁷ Idahaygu codkayga way maqlaan, oo waan garanayaay iyaga, wayna i soo raacaan,²⁸ oo waxaan iyaga siyyaa nolosha weligeed ah, oo sinaba weligood uma halaagsami doonaan, oo ninna iyaga gacantayda kama dafi doono.²⁹

Aabbahay oo iyaga i siiyay ayaa dhammaan ka weyn; oo ninna iyaga kama dafi karo gacanta Aabbahay.³⁰ Aniga iyo Aabhuu mid baanu nahay."

³¹ Yuhuuddu ayaa mar kale dhagaxyo soo

qaateen si ay u dhagxeeyaan.³² Yeshuuca ayaa ugu jawaabay iyaga, "Waxaan idinka tusay shaqooyin badan oo wanaagsan xagga Aabbahay; midkee baad igu dhagxaynaysaan?"³³ Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen isaga, "Shaqo wanaagsan awaadeed kuuma dhagxaynayno, laakiin llaah aflagaadayn daraadeed, maxaa yeelay adiga oo nin ah ayaad llaah iska dhigaysaa."³⁴ Yeshuuca wuxuu ugu jawaabay iyaga, "Miyaanay ku qornayn Sharcigiina, 'Waxaan idhi, 'Idinku waxaad tiihin llaahyo.'³⁵ Hadduu ugu yeedhay llaahyo kuwa Erayga llaah ku yimid (oo Qorniinka lama jebin karo),³⁶ miyaad ku leediihin Isaga, kan Aabbuuhu quddus ka dhigay oo dunida ku soo diray, 'Ilaah ayaad aflagaadaynaysaa,' waayo waxaan idhi: 'Waxaan ahay Wiilka llaah?'³⁷ Haddaanan samayn shaqooyinka Aabbahay, ha i rumaysanina.³⁸ Laakiin haddaan sameeyo, in kastoo aydnan i rumaysanin, shaqooyinka rumaysta, si aad u garataan oo u fahamtaan in Aabbuuhu igu jiro, aniguna Aabbaha ku jiro."³⁹ Sidaas daraadeed waxay doonayeen inay mar kale qabtaan isaga, laakiin wuu ka baxsaday iyaga.

⁴⁰ Oo mar kale ayuu Urdun shishadiisa tegay ilaa meeshii Yooxaana markii hore ku baabtiisayay, oo meeshaas ayuu ku nagaaday.

⁴¹ Oo dad badan way u yimaadeen isaga oo ku yidhaahdeen, "Runtii Yooxaana calaamo ma samayn, laakiin wax walba oo Yooxanaa ka yidhi ninkan run ayay ahayd."⁴² Iyo dad badan

meeshaas way ku rumeeyeen isaga.

Yeshuuca Wuxuu Sarakiciyay Laasaros

11 Hadda waxaa jiray nin buko, Laasaros oo ka soo jeeda Beytaniya, taas oo ah tuulada Maryan iyo walaasheed Maarta.² Oo waxay ahayd Maryan tan ku subkay Rabbiga cedar, oo timaheeda cagiiisa ku tirtirtay, tan walaalkeed Laasaros bukay.³ Sidaas daraadeed gabdhihi walaalaha ahaa ayaa u soo diray Isaga, iyaga oo leh, "Rabbiyow, bal eeg, kii aad jeclayd wuu bukaa."⁴ Laakiin markii Yeshuuca tan maqlay, wuxuu yidhi, "Xanuunkan kan dhimashada ma aha, laakiin waa ammaanta Ilaah daraadeed, si Wiilka Ilaah loogu ammaano."⁵ Hadda Yeshuuca wuu jeclaa Maarta, walaasheed iyo Laasaros.⁶ Sidaas daraadeed markuu maqlay inuu buko, laba maalmood ayuu ku nagaaday meeshii uu joogay.⁷ Markaas kadib wuxuu xertii ku yidhi, "Aan tagno Yahuudiya mar kale."⁸ Xertii waxay ku yidhaahdeen isaga, "Macalinow, Yuhuuddu hadda waxay doondoonyeen inay ku dhagaxeeyaan, oo miyaad mar kale tagaysaa meeshaas?"⁹ Yeshuuca ayaa ku jawaabay, "Miyaanay jirin laba iyo tobantacadoon maalintii? Haddii qof socdo maalintii ma turunturoodo, maxaa yeelay wuxuu arkaa iftiinka dunidan."¹⁰ Laakiin haddii

qof socdo habeenkii, wuu turunturoodaa, maxaa yeelay iftiinka kuma jiro isaga." ¹¹ Wuxuu yidhi waxyaalahan, oo markaas kadib wuxuu ku yidhi iyaga, "Saaxiibkeen Laasaros wuu hurdaa, laakiin waan tegaa si aan u soo kiciyo isaga." ¹² Xertii waxay ku yidhaahdeen, "Rabbiyow, hadduu hurdo wuu bogsan doona."

¹³ Hadda Yeshuca wuxuu ka hadlay dhimashadiisa, laakiin iyagu waxay u maleeyeen inuu ka hadlayo hurdada caadiga ah. ¹⁴ Sidaas daraadeed Yeshuca ayaa si cad ugu yidhi iyaga, "Laasaros wuu dhintay, ¹⁵ oo anigu waan faraxsanahay inaanan halkaas joogin idinka daraadiin, si aad u rumaysataan; laakin aan u tagno isaga." ¹⁶ Sidaas daraaded Toomas, kan Didumos la yidhaahdo, wuxuu ku yidhi xertii la socotay, "Annagana ina kaxeeya si aan ula dhimano isaga."

ANIGU WAXAAN AHAY Sarakicidda Iyo Nolosha

¹⁷ Markuu Yeshuca yimid, wuxuu ogaaday inuu afar maalmood qabriga ku jiray. ¹⁸ Hadda Beytaniya waxay u dhowayd Yeruusaalem, oo qiyaastii laba dhiibic todobo kilomitir ayay u jirtay; ¹⁹ Iyo qaar badan oo ka mid ah Yuhuudii waxay u yimaadeen Maarta iyo Maryan, si ay uga qalbi qaboojiyaan walaalkood. ²⁰ Sidaas daraadeed Maarta markay maqashay in Yeshuca imaanayo, waxay u tagtay Isaga si ay ula kulanto, laakiin Maryan waxay fadhisay

guriga.²¹ Kadibna Maarta waxay ku tidhi Yeshuuca, "Rabbiyow, haddaad halkan joogi lahayd, walaalkay ma dhiman lahayn.²² Laakiin xitaa hadda waxaan garanayaa in wax alla waxaad Ilaah waydiisato in Ilaah ku siin doono."²³ Yeshuuca wuxuu ku yidhi iyada, "Walaalkaa wuu sarakici doonaa."²⁴ Maarta waxay ku tidhi Isaga, "Waxaan garanayaa inuu mar kale soo kici doono sarakicidda maalinta ugu dambaysa."²⁵ Yeshuuca ayaa ku yidhi iyada, "ANIGU WAXAAN AHAY sarakicidda iyo nolosha; Kii i rumaysta, wuu noolaan doonaa xitaa hadduu dhinto,²⁶ oo qof kasta oo nool oo i rumaysta sinnaba weligii uma dhiman doono. Tan ma rumaysantahay?"²⁷ Waxay ku tidhi Isaga, "Haah, Rabbiyow; waan rumaysanahay inaad tahay Masiixa, Wiilka Ilaah, Midka dunida imaanayo."

Yeshuuca Wuu Ooyay

²⁸ Markay tidhi sidan, way tagtay oo walaasheed u yeedhay, iyada oo qarsoodi ku leh, "Macallinka wuu joogaa, wuuna kuu yeedhayaa."²⁹ Iyada markay maqashay, si degdeg ah ayay u kacday oo u tagtay isaga.³⁰ Yeshuuca weli ma iman tuulada dhexdeeda, laakiin weli wuxuu joogay meeshii Maarta kula kulantay isaga.³¹ Markaas kadib Yuhuuddii kuwii guriga la joogeen iyada oo qalbi qaboojinayeen, markay arkeen in Maryan si degdeg ah u kacday oo u baxday, way

raaceen, iyaga oo u malaynaya inay qabriga tagayso si ay halkaas ugu soo baroorato.³² Sidaas daraadeed markay Maryan timid meeshuu Yeshuuca joogay, way aragtay Isaga, oo waxay ku dhacday cagijiisa, iyadoo ku leh, "Rabbiyow, haddaad halkan joogi lahayd, walaalkay ma dhiman lahayn."³³ Sidaas daraadeed markuu Yeshuuca arkay iyadoo barooranaysa, sidoo kalena Yuhuuddii la socotay iyada ay la barooranayso, si qoto dheer ayaa ruuxiisa u qiiroday oo u dhibtooday,³⁴ isagoo leh, "Xageed dhigteen isaga?" Waxay ku yidhaahdeen Isaga, "Rabbiyow, kaalay oo arag."³⁵ Yeshuuca wuu ooyay.³⁶ Sidaas daraadeed Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, "Eeg siduu u jeclaa isaga."³⁷ Laakiin qaar ka mid ah waxay yidhaahdeen, "Miyaan ninkan oo ah kan indhada u furay ninkii indhaha la'aa sidoo kale ka dhawri karin ninkan inuu dhinto?"

Yeshuuca wuxuu kiciyey Laasaros

³⁸ Sidaas daraadeed Yeshuuca oo mar kale sii qoto dheer u qalbi xumaaday ayaa qabriga yimid. Waxayna ahayd ***god buurta hoosteeda ku yaala, oo dhagax ayaa la dul dhigay.³⁹ Yeshuuca ayaa yidhi, "Dhagaxa ka qaada." Maarta oo ahayd kii dhintay walaashiis, waxay ku tidhi isaga, "Rabbiyow, wakhtigan wuu urayaa, waayo wuxuu dhintay afar maalin ka hor."⁴⁰ Yeshuuca ayaa ku yidhi

iyada, "miyaanan kuu sheegin in haddaad rumaysato aad arki doontid ammaanta Ilaah?"

⁴¹ Markaasay dhagaxii ka qaadeen. Kadib Yeshuuca ayaa kor eegay oo yidhi, "Aabbow, Waan kaaga mahadcelinayaan inaad i maqashay. ⁴² Waanna ogaa inaad mar kasta i maqashid, laakiin sababta dadka hareeraha taagan awaadeed ayaan sidan u yidhi, si ay u rumaystaan inaad i soo dirtay." ⁴³ Markuu waxyaalahan yidhi, wuxuu ku dhawaaqay cod weyn, "Laasarosow, banaanka uu soo bax." ⁴⁴ Ninkii dhintay ayaa banaanka uu soo baxay, isagoo gacmahiisa iyo lugihiiisa ku duuduubanyihiin maro, wejigiisana ayaa ku duuduubay maro. Yeshuuca wuxuu ku yidhi iyaga, "Isaga ka fura oo sii daaya."

Shirqoolkii In Yeshuuca Lagu Dilo

⁴⁵ Sidaas daraadeed qaar badan oo Yuhuuddii ka mid ah oo u yimid Maryan, oo arkay wuxuu sameeyay, ayaa rumaystay isaga. ⁴⁶ Laakiin qaar ka mid iyaga ayaa u tegay Farrisointii, oo u sheegay waxyaalihii Yeshuuca sameeyay. ⁴⁷ Sidaas daraadeed wadaaddadii sare iyo Farrisointii ayaa isku soo ururiyay Sanhedrin oo waxay yidhaahdeen, "Maxaan samaynaa? Waayo ninkanu calaamooyin badan ayuu samaynayaa. ⁴⁸ Haddaan sidan iskaga dhaafno, dhammaan way rumaysan doonaan isaga, oo dadka Roomanka way imaan doonaan oo qaadan doonaan meesheena iyo

qarankeena." ⁴⁹ Laakiin mid iyaga ka mid ah, Kayafas, oo ahaa wadaadka sare ee sannadkaas, ayaa ku yidhi, "Waxba ma garanaysaan ⁵⁰ oo kama fikirtaan inay idiin faa'iido badantahay in nin keliya dadka u dhinto, oo aysan quruumaha oo dhan baaba'in." ⁵¹ Hadda hadalkan isagu iskama dhihin, laakiin isagoo ah wadaadkii sare ee sannadkaas, wuxuu sii sheegay in Yeshuca qaranka u dhiman doono, ⁵² qarankii oo keliya ma aha, laakiin si uu iskugu soo ururiyo si mid ah carrurtii llaah ee kala firdhisan. ⁵³ Sidaas daraadeed laga bilaabo maalintaas ay qorsheeyeen inay dilaan Isaga.

⁵⁴ Sidaas daraadeed mar dambe Yeshuca si cad uma dhex marin Yuhuudda, laakiin wuxuu ka tagay meeshaas ilaa gobolka u dhow cidlada, magaalada la odhan jiray Efrayim, oo meeshaas ayuu la joogay xertiisa.

⁵⁵ Hadda liddii Kormaridda ee Yuhuudda waa dhowayd, oo dad badan waxay ka tageen gobolka oo u kaceen Yeruusaalem lidda Kormaridda ka hor si ay isku daahiriyaan. ⁵⁶ Markaas waxay raadinayeen Yeshuca, oo waxay isku yidhaahdeen intay macbudka dhex istaageen, "Siday idiinla muuqataa? Ma inuusan sinaba u iman doonin lidda?" ⁵⁷ Hadda Wadaaddadii sare iyo Farrisiintii waxay bixiyeen amar ah in hadduu qof og yahay halkii joogo waa inuu uu soo warbixiyo iyaga, si ay u qabtaan Isaga.

**Maryan waxay ku Subaktay
Yeshuuca Beytaniya**

12 Sidaas daraadeed lix maalmood ka hor lidda kormaridda, Yeshuuca wuxuu yimid Beytaniya, meeshuu Laasaroskii joogay, kan Yeshuuca ka soo sarakiciyay dhimashada.² Sidaas daraadeed casho ayay halkaas ugu sameeyeen Isaga, Maartana way adeegaysay, Laasarosna wuxuu ka mid ahaa kuwa la fadhiiyay Isaga.³ Maryan ayaa qaaday rodol cadar ah oo naaradiin saafi oo qaali ah, waxayna ku subaktay cagihii Yeshuuca, oo timaheedii ayay cagijiisa ku tirtirtay. Oo Gurigii waxaa ka buuxsamay udgoonkii cadarka.⁴ Laakiin Yuudas Iskariyod, mid ka mid ah xertiisa, (kan isaga gacangelin lahaa), ayaa yidhi,⁵ "Maxaa cadarkan loogu iibin waayay saddex boqol oo dinaar, oo loo siin waayay masaakiinta?"⁶ Hadda sidan wuxuu u yidhi, maa aha inuu daneeyo masaakiinta, laakiin tuug inuu ahaa daraadeed, markuu hayay sanduuqa lacagta, wuxuu ka qaadi jiray wixii lagu ridey.⁷ Sidaas daraadeed Yeshuuca ayaa yidhi, "Iska daaya iyada, si ay u kaydiso maalinta aaskayga."⁸ Waayo, masaakiintu mar kasta way idinla joogaan, laakiin anigu mar kasta idinlama joogi doono."

Shirqoolkii lagu dilay Laasaros

⁹ Markaas kadib dadkii badnaa ee Yuhuuda ahaa waxay ogaaadeen inuu meeshaas joogo. Wayna yimaaddeen, uma iman Yesuuc aawadiis oo keliya, laakiin sidoo kale inay arkaan Laasaros, kan uu kasoo sarakiciyay dhimashada. ¹⁰ Laakiin sidoo kale wadaaddadii sare waxay qorsheeyeen inay dilaan Laasaros; ¹¹ maxaa yeelay, isaga daraadiis qaar badan oo ka mid ah Yuhuuda way baxeen oo Yesuuc rumeeyeen.

Galitaanka Guusha

¹² Maalintii xigtay dad badan oo uu yimid liddii, markay maqleen inuu Yesuucimaanayo Yeruusaalem, ¹³ waxay qaateen laamahaa geedaha timirta ah, oo waxay u baxeen inay la kulmaan Isaga, iyagoo ku qayliyeen, "Hoosanna! Waxaa barakaysan Kan magaca Rabbiga ku imaanaya, xitaa boqorka Israa'iil." ¹⁴ Yesuucana wuxuu helay dameer yar oo ku fadhiistay, sida qoran,

¹⁵ *¹"Ha cabsan, gabadhii Siyoonyay;
Bal eeg, Boqorkaagii wuu imaanaya
isagoo ku fadhiiya qayl dameer ah."

¹⁶ Ilaa bilowgii xertiisu waxyaalahan ma ay fahmin; laakiin markii Yesuuc la ammaanmay kadib, markaasay xusuusteen in waxyaalahan isaga laga qoray, oo waxyaalahan isaga ay ku sameeyeen. ¹⁷

¹ Sekaryaah 9:9

Sidaas daraadeed dadkii badnaa ee isaga la joogay markuu Laasaros qabriga uga yeedhay oo kasoo sarakiciyay dhimashada, waxay u sii marag fureen isaga.¹⁸ Sababtan daraadeed sidoo kale dadkii badnaa way baxeen oo la kulmeen isaga, maxaa yeelay waxay maqleen inuu calaamadan sameeyay.¹⁹ Sidaas daraadeed Farrisintii waxay isku yidhaahdeen, "Waad aragtaa inaadan waxba faa'iidayn; eeg, dunidii oo dhan way raacday isaga."

Gariigta qaar baa Yeshuuca doondoonay

²⁰ Haddaba kuwii lidda u kacay inay caabudaan, waxaa ku dhex jiray qaar Giriig ah.

²¹ Waxay u yimaaddeen Filibos oo ahaa reer Beytsayda ee Galili, oo waxay ku weydiyeen,

"Mudane, waxaannu doonaynaa inaannu Yeshuuca aragno."²² Markaasaa Filibos u

tegay oo Andaros u sheegay, oo haddana Andaros iyo Filibos ayay tegeen oo ay Yeshuuca u sheegeen.²³ Kolkaasaa Yeshuuca

wuxuu ugu jawaabay, "Saacaddii way gaadhay inuu Wiilka Aadanuhu lagu ammaano."²⁴

Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, xabbad sarreen ah haddaysan dhulka ku dhicin oo

dhimanin, keli bay ahaanaysaa, laakiin hadday dhimato, midho badan ayay dhashaa.²⁵ Kii

noloshiisa jecel, wuu lumin doona, iyo kii noloshiisa dunidan ku necebna, wuxuu haysan doona nolosha weligeed ah.²⁶ Qofkii ii adeega,

waa inuu i raacaa; oo meeshaan jooga, adeegahayguna wuu joogi doonaa. Qof hadduu ii adeega, Aabbahaa wuu sharfi doona isaga.

Wiilka Aadanaha waa in kor loo qaado

²⁷ "Hadda naftaydu way murugsantahay, oo maxaan idhaahdaa? Aabbow, saacaddan iga badbaadi. Laakiin sababtan aawadeed ayaan saacaddan u imid. ²⁸ Aabbow, magacaaga ammaan." Kadib cod ayaa samada ka yimid, "Waan ammaanay, haddana waanan ammaani doonaa." ²⁹ Dadkii badnaa ag taageen oo maqleen, oo waxay yidhaahdeen, "Waa onkod." Kuwa kalena waxay yidhaahdeen, "Malag baa la hadlay isaga." ³⁰ Yeshuuca ayaa ku jawaabay, "Codkan uma imanin aawaday, laakiin wuxuu u yimid aawadiin. ³¹ Hadda waa xukunkii dunidan; hadda amiirka dunidan dibadda lagu tuuri doonaa. ³² Aniga markaan dhulka kor layga qaado, waxaan dadka oo dhan u soo jiidi doonaa xaggayga." ³³ Wuxuu sidan u yidhi inuu tuso siduu u dhiman doono. ³⁴ Haddaba dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, "Waxaanu Sharciga ka maqalnay in Masiixu weligii uu jiri doono. Sidee baad u leedahay, 'Wiilka Aadanaha waa inuu kor loo qaado?' Waa kuma Wiilka Aadanahan?" ³⁵ Yeshuuca Haddaba ayaa ku yidhi, "Nuurka in yar buu idinla jiraa. Socda intaad nuurka

haysataan, si aan gudcurku idin soo qaban. Kii gudcurka ku socda ma garanayo meeshuu u socdo.³⁶ Intaad nuurka haysataan, nuurka rumayaa, si aad noqotaan caruurtii nuurka."

Rumaysad la'aanta Dadka

Yeshuuca markuu waxyaalahan yidhi, ayuu ka tegay oo iska qariyay iyaga.³⁷ Inkastuu calaamooyin badan ku sameeyay hortooda, weli ma aysan rumaysan isaga,³⁸ si erayga uu ku hadlay Nebi Ishacyaah loo fuliyo:

*2 "Rabbiyow, yaa warkayagii
rumaystay,
oo yaa gacanta Rabbiga loo
muujiyay?"

³⁹ Sababtan daraadeed ayay rumaysan kari waayeen, waayo, Ishacyaah ayaa haddana yidhi,

⁴⁰ *3 "Wuxuu tiray indhahooda,
Oo Wuxuu engejiyay qalbigooda,
si aysan indhahooda wax ugu arkin,
qalbigoodana wax uga fahmin,
oo u soo laaban,
oo waan bogsiin doona iyaga."

⁴¹ Ishacyaah waxyaalahan ayuu yidhi, maxaa yeelay, ammaantiisa ayuu arkay, wuuna ka hadlay isaga.⁴² Si kastaba ha ahaatee xitaa qaar badan oo taliyayaasha ka mid ah way rumaysteen Isaga, laakiin cabsida Farrisiinta

² Ishacyaah 53:1

³ Ishacyaah 6:10

daraadeed ma ay qiran, si aan sunagogga looga saarin.⁴³ Waayo, waxay ammaanta llaah ka jeclaadeen ammaanta dadka.

Yeshuuca wuxuu u yimid inuu badbaadiyo Adduunka

⁴⁴ Yeshuuca ayaa ku qayliyay oo yidhi, "Kii i rumaystaa, ima rumaysto, laakiin wuxuu rumaystaa kan i soo diray.⁴⁵ Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i soo diray.⁴⁶ Wuxaan dunida u imid sida iftiin oo kale, si qof kasta oo i rumaystaa uusan gudcurka ku sii jirin.⁴⁷ Qof hadduu erayadayda maqlo oo uusaan xajin, anigu ma xukumayo isaga; waayo, uma imaan inaan dunida xukumo, laakiin inaan dunida badbaadiyo.⁴⁸ Kii i diida oo aan erayadayda aqbalin; wuxuu haystaa Mid xukuma, erayga aan ku hadlay ayaa xukumi doona isaga maalinta uga dambaysa.⁴⁹ Waayo, anigu iskama hadlin, laakiinse Aabbaha laftiisa i soo diray, Wuxuu I siiyay amar- waxaan idhaahdo iyo waxaan ku hadlab.⁵⁰ Waanan garanayaan inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaas daraadeed, waxaanku hadlayaa, sidii Aabbuhu igu yidhi, sidaasaan ku hadlayaa.

Yeshuuca Wuu Maydhay Cagaha Xertiisa

13 Haddaba lidda Kormaridda ka hor,

Yeshuuca wuu ogaa inay saacaddiisii timid uu dunidan ka tagi lahaa ilaa Abbaha, kuwiisa dunida joogay ayuu jeclaa, ilaa dhamaadkii ayuu jeclaa iyaga.² Cashada dhexdeeda, Iblisku durba ayuu galay qalbiga Yuudas Iskariyod, ina Simoon, inuu gacangeliyo Isaga,³ Yeshuuca wuu ogaa in Aabbuu wax walba gacantiisa u siiyay iyo inuu llaah ka yimid oo llaah u laabanayo,⁴ ayuu cashadii ka kacay oo dharkiisii ayuu dhinac iska dhigay, oo tuwaal ayuu qaatay oo guntaday.⁵ Kadib, wuxuu biyo ku shubay weel oo billaabay inuu xertiisa cagaha u maydho oo ku tirtiro tuwaalkii uu dhexda ku xidhaa.⁶ Wuxuu u yimid Simoon Butros, kii ku yidhi, "Sayidow, ma adigaa cagahayga ii maydhaya?"⁷ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay oo ku yidhi isaga, "Waxaan samaynayo, hadda ma fahmaysid, laakiin dabadeed waad fahmi doontaa."⁸ Butros ayaa ku yidhi isaga, "Weligaa cagahayga waa inaadan maydhin." Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Haddaanan kuu maydhin, qayb iguma lihid."⁹ Simoon Butros wuxuu yidhi, "Rabbiyow, cagahayga oo keliya ma aha, laakiin sidoo kalena gacmahayga iyo madaxaygana."¹⁰ Yeshuuca ayaa ku yidhi isaga, "Kii maydhan uma baahna inuu maydho cagihiisa mooyaane, laakiin wuu nadiifsan yahay, idinkuna waad nadiifsan tiihin, laakiin dhammaantiin ma aha."¹¹ Waayo, wuu ogaa kii isaga gacangelin lahaa. Sababtan daraadeed ayuu u yidhi, "Dhammaantiin nadiif ma wada tiihin."

¹² Markuu cagahooda u maydhay, oo dharkiisa qaataay, oo haddana fadhiistay, markaasuu ku yidhi iyaga, "Ma garanaysaan waxaan idinku sameeyay? ¹³ Wuxaan iigu yeedhaan, Macallin iyo Rabbi, oo waad ku saxan tiihin, waayo, WAAN AHAY. ¹⁴ Marka haddaan cagaha idii maydhay anigoo ah Rabbiga iyo Macalinka, idinkuna waa inaad sidaas oo kale cagaha isu maydhaan. ¹⁵ Waayo, waxaan idin siiyay tusaale, si aad u samaysaan sidaan idinku sameeyay. ¹⁶ Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay: Addoon kama wayna sayidkiisa, rasuulna kama wayna kan soo diray. ¹⁷ Haddaad waxyaalahan garanaysaan, waad barakaysan tiihin haddaad sameysaan. ¹⁸ Idinka oo dhan kama hadlayo. Waan ogahay kuwa aan doortay; laakiin si Qorniinka loo fuliyo:

*⁴"Kan kibistayda cuna ayaa cidhibtiisa iga kor qaaday.'

¹⁹ Hadda waxaan idin sheegayaa intaanay dhicin ka hor, si markay dhacaan aad u rumaysataan WAXAAN AHAY ISAGII. ²⁰ Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, ku alla kii aqbalaa kan aan soo diray wuu i aqbalaa, kii i aqbalanaa wuxuu aqbalaa kan i soo diray."

Midkiin ayaa i gacangelin doona

²¹ Yeshuuca goortuu waxyaalahan yidhi kadib,

⁴ Sabuurradii 41:9

ayuu ruuxiisa ku dhibtooday oo wuu marag furay oo yidhi, "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, midkiin ayaa i gacagelin doona." ²² Xertiisi ayaa is fiiriyeen iyagoo aan hubin kii uu ka hadlayay. ²³ Waxaa jiray mid ka mid ah xerta Yeshuuca oo ku jiray laabtiisa, kaas oo Yeshuucu jeclaa. ²⁴ Sidaas daraadeed Simoon Butros ayaa calaamad u sameeyay isaga inuu weydiyo, "Waa kuma kan uu ka hadlayo?" ²⁵ Isagoo sidii ugu tiirsan laabta Yeshuuca, ayuu ku yidhi, "Sayidow, waa kuma?" ²⁶ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Waa kii aan siin doono jabkan kibista ah markaan baaquliga quusiyo." Haddaba markuu kibista quusiyay baaquliga ayuu siiyay Yuudas Iskariyod ina Simoon. ²⁷ Markuu kibista qaaday kadib, Shaydaan ayaa dhex galay isaga. Sidaas daraadeed Yeshuucu wuxuu ku yidhi isaga, "Waxaad samaynayso, dhakhso u samee." ²⁸ Xitaa kuwii la fadhiyay midkoodna ma ogaan ujeedada uu ula hadlay isaga. ²⁹ Waayo, Yuudas ayaa kiishadii lacagta hayay, sida darteed qaarkood waxay u maleeyeen in Yeshuucu ku yidhi isaga, "Soo iibi waxyaalaha aynu iidda u baahan nahay." ama masaakiinta wax sii. ³⁰ Sidaas daraadeed markuu jabkii kibistii qaatay, isla markiiba ayuu baxay. Oo habeen bay ahayd.

Amar Cusub

³¹ Haddaba markuu baxay, Yeshuuca wuxuu yidhi, "Hadda Wiilka Aadanaha waa

ammaanmay, Ilaahna waa ku ammaanmay Isaga.³² Haddii Ilaah ku ammaanmay Isaga, Ilaah wuu u ammaani doona Isaga qudhiiisa, oo isla markiiba wuu ammaani doonaa isaga.³³ Carruur yahay yaryari, in yar ayaan idin la joogaa. Waadna i raadin doontaan, oo sidaan Yuhuuddii ku idhi, ayaan idinku leeyahay, 'Meeshaan tagayo, ma imaan kartaan.³⁴ Waxaan idin siinayaa amar cusub: Waa inaad isu jeclaataan, sidaan idii jeclaaday, idinkuna sidoo kale waa inaad isu jeclaataan.³⁵ Sidaan dadka oo dhan way garan doonaan inaad xertayda tiihin, haddaad jacayl isu qabtaan."

Yeshuuca Wuxuu Sii Sheegay Butros Inuu Dafiri Doono

³⁶ Simoon Butros ayaa ku yidhi, "Rabbiyow, xaggeed tagaysaa?" Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Meeshaan tagayo, hadda ii ma raaci kartid, laakiin hadhow waad i soo raaci doontaa."³⁷ Butros ayaa ku yidhi, "Rabbiyow, maxaanan hadda kuu raaci karin? Naftayda ayaan u bixin doonaa adiga dartaa."³⁸ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Miyaad naftaada aawaday u bixin doontaa? Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, saddex mar ayaad i dafiri doontaa intuusan diiiqu ciyin ka hor.

ANIGU WAXAAN AHAY Jidka iyo Runta iyo Nolosha

14 "Qalbigiinnu yuusan murugoonin. Ilaah rumaysta, anigana i rumaysta.² Guriga Aabbahay wuxuu leeyahay qolal badan; haddaanay sidaas ahayn, waan idiin sheegi lahaa; waayo waan tagayaa si aan meel idiinku sii diyaariyo.³ Iyo haddaan tago oo meel idiin diyaariyo, mar kale ayaan iman doonaa oo xaggayga ayaan idiin qaadi doonaa, si aad meeshaan joogo idinkuna aad joogtaan.⁴ Iyo meesha aan tegayo, jidka waad garanaysaan."⁵ Toomas aya ku yidhi, "Sayidow, ma garanayno meeshaad tegayso. Sideen ku garan karnaa jidka?"⁶ Yeshuuca aya ku yidhi isaga, "ANIGU WAXAAN AHAY jidka iyo runta iyo nolosha. Ninna Aabbaha uma yimaado, inuu aniga isoo maro mooyaane.⁷ Haddaad i garan lahaaydeen, Aabbahayna waad garan lahaydeen. Hadda laga bilaabo waad garanaysaan isaga, waadna aragteen isaga."⁸ Filibos aya ku yidhi, "Rabbiyow, Aabbaha na tus, waa nagu filan yahay."⁹ Yeshuuca aya ku yidhi, "Ma anigoo intaas oo dhan idinla joogay, oo weli miyaadan i garanaynin Filibosow? Kii i arkay wuxuu arkay Aabbaha. Sideed u tidhaahdaa, 'Aabbaha na tus?'¹⁰ Miyaadan rumaysnayn inaan Aabbaha ku jiro, oo Aabbuhuna igu jiro? Erayadan idin kula hadlayo naftayda kama hadlin, laakiin Aabbaha aniga igu dhex nool aya shaqadiisa sameeya.¹¹ I rumayso inaan Aabbaha ku jiro, Aabbuhuna aniga igu jiro,

ama haddii kale shaqooyinka aawadood igu rumaysta.¹² Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, kii i rumaystaa, shaqada aan sameeyo, sidoo kale wuu samayn doona; iyo shaqooyin kuwan ka weyn wuu samayn doonaa, maxaa yeelay Aabbahaan u tegayaa.¹³ Wax alla waxaad magacayga ku weydiisataan, tan waan samayn doonaa si Aabbuhu ugu ammaanmo Wiilk.¹⁴ Haddaad wax igu weydiisataan magacayga, waan samayn doonaa."

Yeshuuca Wuxuu Ballanqaaday Ruuxa Qudduuska ah

¹⁵ "Haddaad i jeceshihiin, amarradayda waad xajin doontaan.¹⁶ Aniguna Aabbahaan weydiin doonaa, oo wuxuu idin siin doonaa Gargaare kale inuu idinla jiro weligiin;¹⁷ Ruuxa runta ah, kaas oo dunidu aanay aqbali karin, waayo ma arkayo Isaga mana garanayso Isaga. Laakiin idinku waad garanaysaan Isaga, waayo, wuu idinla jiraa, oo wuuna idinku jiri doonaa.

¹⁸ Idiinkama tegi doono sida agoomo; waan idiin imaan doonaa.¹⁹ In yar ka dib dunidu mar kale ima arki doonto, laakiin idinku waad i arki doontaan; waayo waan noolahay, idinkuna sidoo kale waad noolaan doontaan.²⁰ Maalintaas waxaad garan doontaan inaan Aabbahay ku jiro, idinkuna igu jirtaan, oo aniguna idinku jiro.²¹ Kii amarradayda haysta oo xajiya kaasu waa kan i jecel. Kan i jecelna

Aabbahay wuu jeelaan doona isaga, aniguna waan jeelaan doona isaga, waana isu muujin doonaa isaga." ²² Yuudas (ma aha Iskariyod) ayaa ku yidhi isaga, "Rabbiyow, maxaa dhacay oo aad naftaada noogu muujinaysaa oo aadan dunida ugu muujinayn?" ²³ Yeshuucaya aaya ugu jawaabay, "Haddii qof i jecelyahay, eraygayga ayuu xajin doonaa, oo Aabbahay aaya jeelaan doonaa isaga, waannu u imaan doonaa, oo deggankeena waannu la samayn doonaa isaga./oo isaga waa la joogi/noolan doonaa. ²⁴ Kii aan i jeclayn, eraygayga ma xajiyio; iyo erayga aad maqlaysaan Kayga ma aha, laakiin waa ka Aabbaha i soo diray."

²⁵ "Waxyaalahan ayaan idinkula hadlay intaan idinla joogay. ²⁶ Laakiinse Gargaaraha, Ruuxa Qudduuska ah, kaasoo Aabbuuhu magacayga ku soo diri doono, wax walba ayuu idin bari doonaa, oo wuxuuna idii xusuusin doonaa wax walba oo aan idii sheegay. ²⁷ Nabad ayaan idiinka tegayaa, Nabadaydana waan idin siinaya, sida dunida u siiso anigu idin siin maayo. Qalbigiinu yuusan dhibatoobin yuusanna baqin. ²⁸ Waad maqasheen inaan idinku idhi, 'Waan tegayaa, waanan idii imaan doonaa. Haddaad i jeelaan lahaydeen, waad ku farxi lahaydeen, waayo Aabbahan u tegayaa, maxaa yeelay Aabbuuhu wuu iga wayn yahay. ²⁹ Hadda waxaan idiinku sheegay intaanay dhicin ka hor, si markay dhacaan aad u rumaysataan. ³⁰ Mar dambe wax badan idinlama sii hadli doono, waayo amiirka dunidan aaya imanaya. Isaguna waxba

iguma laha; ³¹ laakiin si ay dunida u ogaaato inaan Aabbaha jeclahay, waxaan sameeyaa wixii Aabbuuhu igu amray. Kaca, aynu meeshan ka tagnee.”

ANIGU WAXAAN AHAY Geedka Canabka ah oo Runta ah

15 "ANIGU WAXAAN AHAY geedka canabka ah oo runta ah; Aabbahayna waa beerfalaha.² Laan walba oo igu taalla oo aan midho dhalin, wuu ka saara; oo mid kasta oo midho dhasha, wuu nadiifiyaa si ay midho ka sii badan u dhasho. ³ Durba waad nadiifsan tiihin eraygaan idinkula hadlay dartiis. ⁴ Igu jira, aan idinku jiree. Sida laantu keligeed aanay midho u dhali karin haddaanay geedka canabka ah ku jirin, sidoo kale ma awoodaan haddaydaan igu jirin. ⁵ ANIGU WAXAAN AHAY geedka canabka ah, idinkuna waxaad tiihin laamihii. kii igu jira oo aan ku jiro, midho badan ayuu dhalaa, waayo la'aantay waxba ma samayn kartaan. ⁶ Qof hadduusan igu jirin, waxaa loo tuuraa sida laan oo kale, wuuna engagaa; markaasaa la uruuriyaa, oo dabkaa lagu tuuraa, oo la gubaa. ⁷ Haddaad igu jirtaan, oo ay erayadayduna idinku jiraan, weydiista wax alla wixii aad rabtaan, waana laydiin yeeli doonaa. ⁸ Sidan ayaa Aabbahay loo ammaanayaa inaad midho badan dhashaan oo noqotaan xertayda. ⁹ Siduu Aabbuuhu ii

jeclaaday, ayaan aniguna sidoo kale idin jeclaaday. Jacaylkayga ku sii jira.¹⁰ Haddaad amarradayda xajisaan, jacaylkayga ayaad ku jiri doontaan; sidaan amarrada Aabbahay u xajijo oo aan jacaylkiisa ugu jiro.¹¹ Waxaan waxyaalahan idin ku sheegay in farxaddaydu idinku jirto iyo inay farxaddiinu dhammaystiranto.

¹² Kanu waa amarkayga, waa inaad isjeclaataan, sidaan idin jeclaaday. ¹³ Jacayl ka wayn qofna ma haysto, inuu qof naftiisa u bixiyo saaxiibbadiisa. ¹⁴ Saxyiibbaday baad tiihin haddaad samaysaan waxaan idinku amro. ¹⁵ Mar dambe adoommo idiinkuma yeedhayo, waayo adoonku ma garanayo wuxuu sayidkiisu sameeyo; laakiin saaxiibbo ayaan idiinku yeedhay, waayo waxaan Aabbahay ka soo maqlay oo dhan ayaan idin muujiyay.

¹⁶ Idinku imaydaan dooranin laakiin anaa idin doortay, oo idin diray si aad u tagtaan oo midho u dhashaan, iyo inay midhihiinnu sii jiraan, si wax alla waxaad Aabbaha magacayga ku weydiisataan uu idin siiyo. ¹⁷ Waxyaalahan ayaan idiinku amray inaad isjeclaataan."

Neceybka Dunida

¹⁸ "Haddii dunidu idin nacdo, ogaada inay idinka hortiin i nacday. ¹⁹ Haddaad kuwa dunida ahaan lahaydeen, dunidu kuweeda way

jeelaan lahayd, laakiin kuwa dunida ma tiihiin, waanse idinka doortay dunida, sababtan daraadeed ayay dunidu way idin neceb tahay.

²⁰ Xusuusta eraygaan idinku idhi: ‘Adoon kama wayna sayidkiisa. Hadday i silciyeen, idinkana way idin silcin doonaan; hadday eraygayga xajiyeen, kiinana way xajin doonaan.

²¹ Laakiin waxyaalahan oo dhan waxay idiinku samayn doonaan Magacayga dartiis, waayo ma garanayaan kii i soo diray.

²² ²³ Haddaanan imaan lahayn oonan la hadli lahayn iyaga, dembi ma ay lahaadeen, haddase cudurdaar uma haystaan dembiyadooda.

²⁴ Kii i naca, sidoo kale wuxuu nacaa Aabahay. Haddaanan iyaga dhexdooda ku samayn shaqooyinka aan cid kale samayn, dembi ma ay lahaadeen; haddase aniga iyo Aabbahay way na arkeen oo na naceen.

²⁵ Laakiin tani waxay u dhacday in la fuliyo erayga ku qoran sharcigooda,

*⁵Waxay i naceen sabab la'aan.'

²⁶ Laakiin markuu Gargaaruuhu yimaado, oo aan xagga Aabbaha idinka soo diri doono, Ruuxa runta ah oo ka soo baxa Aabbaha, wuu ii marag furi doonaa.

²⁷ Idinkuna sidoo kale waad marag furi doontaan, waayo tan iyo bilowgii waad ila joogteen."

16 "Waxaan waxyaalahan idiinkula hadlay si aydaan u dhicin.² Waxay idinka saari doonaan

⁵ Sabuurradii 69:4

sunagogyada, laakiin saacad ayaa imaanaysa in mid walboo idin dilaa uu u malaynayo inuu llaah u adeegayo.³ Waxay waxyaalahan u samayn doonaan, waayo ma garanayaan Abbaha ama Aniga.⁴ Laakiin waxaan waxyaalahan idiinkula hadlay si markay saacaddoodu timaado aad u xusuusataan inaan idin sheegay."

Shaqada Ruuxa Qudduuska ah

"Tan iyo bilowgii waxyaalahan idiinma sheegin, waayo, waan idinla joogay.⁵ Laakiin hadda waxaan u tegayaa kii i soo diray; midkiinna ima waydiin, 'Xaggeed tegaysaa?'⁶ Waxyaalahan aan idiinkula hadlay aawadood, qalbigiina murug ayaa ka buuxsantay.⁷ Laakiin runtii waxaan idinku leeyahay, way idiin faa'iido badan tahay inaan tago. waayo haddaanan tagin, Gargaaruhu idiinma imaan doono, laakiin haddaan tago, waan idiin soo diri doonaa isaga.⁸ Isagu markuu yimaado wuxuu dunida ku xukumi doonaa dembiga iyo xaqnimada iyo xukunka;⁹ xagga dembiga, waayo iyagu imay rumaysan;¹⁰ xagga xaqnimada, waayo Abbahaan u tagayaa oo mar dambe imana arki doontaan;¹¹ xagga xukunka, waayo amiirka dunidan waa la xukumay.

¹² Weli waxyaalo fara badan ayaan leeyahay inaan idiin sheego, laakiin ma awoodaan inaad qaadaan. ¹³ Laakiin Isagu markuu yimaado,

kaas oo ah Ruuxa runta ah, wuxuu idinku hoggaamin doonaa runta oo dhan, waayo isagu iskama hadli doono, wuxuuse ku hadli doona wuxuu maqlo, wuxuuna idii muujin doonaa waxa imanaya.¹⁴ Wuu i ammaani doonaa, waayo waxayga ayuu qaadan doonaa, wuuna idii muujin doonaa.¹⁵ Wax walboo Aabhuu leeyahay anigaa leh; sidaas daraadeed waxaan idhi; waxayguu qaadaa wuuna idii muujin doonaa."

Murugadaadu waxay Isu Baddali Doontaa Farxad

¹⁶ "In yar kadib ima arki doontaan; mar kalena in yar ka dib waad i arki doontaan."¹⁷ Sidaas daraadeed xertiisa qaarkood waxay isku yidhaahdeen, "Waa maxay waxan uu inagu leeyahay, 'In yar kadib ima arki doontaan, mar kalena in yar ka dib waad i arki doontaan,' iyo, 'maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa?'"¹⁸ Haddaba waxay yidhaahdeen, "Waa maxay waxan uu leeyahay, 'in yar kadib?' Ma garanayno wuxuu leeyahay."¹⁹ Yeshuuca ayaa ogaaday inay doonayeen inay wax weyddiinyaan, oo wuxuu ku yidhi iyaga, "Miyaad is weyddiinaysaan wax ku sabsaan waxan idhi: 'In yar kadib ima arki doontaan, mar kalena in yar kadib waad i arki doontaan?'"²⁰ Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, waad ooyi doontaan oo barooran doontaan, laakiin dunida way farxi doontaa. Waad murugoon

doontaan, laakiin murugadiinna waxaa loo bedeli doonaa farxad.²¹ Haweenaydu markay ilmo dhalayso way murugootaa, waayo saacadeedaa timid, laakiin markay ilmo dhasho, dhibtii dib uma xusuusato farxad aawadeed, waayo ilmaa dunida ku dhashay.²² Sidaas daraadeed idinkuna hadda waad murugaysantiihin; laakiin mar kale ayaan idin arki doonaa, qalbigiinuna wuu farxi doonaa, farxaddiinana qofna idinkama qaadi doono.²³ Oo maalintaas waxba ima weydiin doontaan. Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Wax alla waxaad Aabbaha ku weydiistaan magacayga; wuu idin siin doonaa.²⁴ Ilaa hadda waxba magacayga kumaydaan weydiisan; Weydiista waadna heli doontaan si ay farxaddiinnu buuxsanto."

Dunida Waan Ka Adkaaday

²⁵ "Waxyaalahan ayaan masaallo idiinkula hadlay; Saacad ayaa imanaya aanan mar kale masaallo idinkula hadli doonin, laakiin si cad ayaan idiinku sheegi doona wax ku sabsaan Aabbaha.²⁶ Maalintaas waxaad ku weydiisan doontaan magacayga, idinkuma lihi, "Aabbahaan weydiin doona daraaddiin;²⁷ waayo Aabbaha qudhisu wuu idin jecelyahay, waayo waad i jeclaateen waadna rumaysateen inaan Aabbaha ka imid.²⁸ Aabbaha ayaan ka imid oo dunidan imid; haddana waan ka tegayaa dunida oo Aabbahaan u tegayaa."

²⁹ Xertiisa ayaa ku tidhi, "Bal eeg, hadda si cad ayaad u hadlaysaa, oo masaallo ku hadli maysid. ³⁰ Hadda waannu ognahay inaad wax walba garanysid, oo aadan u baahnay qofna inuu wax ku weydiyo; sidaan ayaan u rumaysanahay inaad llaah ka timid." ³¹ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Hadda ma rumaysan tiiin? ³² Bal eega, saacad baa imaanaysa, waana timid, markaad kala firdhi doontaan, qof kasta gurigiisa, oo aad keligay iga tegi doontaan. Laakiin aanan keligay ahayn, waayo, Aabbaha ayaa ila jooga. ³³ Waxyaalahan waxaan idiinku sheegay si aad nabad igu dhex lahaataan. Dunidan dhib ayaad la kulmi doontaan, laakiinse kalsoonaada, waayo dunida waan ka adkaaday."

Ducada Wadaadka Sare

17 Kadib markii Yeshuuca yidhi waxyaalahan, wuxuu indhihiisii kor u qaaday samada oo yidhi, "Aabbow, saacaddii way timid. Ammaan Wiilkaaga si uu Wiilku ku ammaano, ² waayo waxaad isaga siisay amar dadka oo dhan ugu sarreeya si uu nolosha waligeed ah u siiyo kuwaad isaga siisay oo dhan. ³ Tanu waa Nolosha weligeed ah, inay ku gartaan llaah runta ah ee keliya iyo Yeshuuca Masiix kii aad soo dirtay. ⁴ Dhulka waan kugu ammaanay, oo waan dhameeyay shaqadii aad ii siisay inaan sameeyo. ⁵

Haddaba, Aabbow, horaada igu ammaan, ammaanta aan kula lahaa intaan dunidu jirin ha hor.⁶ Waxaan magacaaga u muujiyay dadkii aad dunida iga siisay. Kuwaagii bay ahaayeen oo waad i siisay, wayna eraygaaga xajiiyen.⁷ Hadda waxay garanayaan wax walba aad i siisay inay adiga ka yimaadeen.⁸ Waayo, waxaan iyaga siiyay erayga aad i siisay oo wayna aqbaleen. Runtii way garteen inaan xaggaaga kaa imid, oo wayna rumaysateen inaad i soo dirtay.

⁹ Waan u duceynayaa iyaga. Dunida uma duceynayo, laakiin waxaan kuu duceynayaa kuwaad aniga i siisay, waayo, waa kuwaagii.¹⁰ Kuwayga oo dhan adigaa leh oo kuwaaga anigaa leh, waa layga ammaanaa iyaga.¹¹ Anigu dunida ma sii joogayo, laakiin waxay joogaan dunida, oo anigu waan kuu imaanayaa. Aabbe Quddusow, iyaga ku ilaali magacaagii, kaasoo aad i siisay, si ay mid u ahaadaan sidaa aan annagu baa mid u nahay.¹² Intaan iyaga la joogay, waxaan iyaga ilaaliyay magacaagii aad i siisay. Waanan ilaaliyay oo midna ma lumin, wiilka halaagga mooyaane, si ay Qorniinka la fuliyo.¹³ Hadda waan kuu imaanayaa, oo waxyaalahan ayaan ku hadlayaa intaan dunida joogo si ay farxaddayda naftoodu ku buuxsadaan.¹⁴ Wuxaan iyaga siiyay eraygaaga, oo dunidu way nacday iyaga, waayo, iyagu kuwa dunida ma aha, sida aanan anigu kan dunida u ahayn.¹⁵ Ducadeydu ma aha inaad iyaga dunida ka saartid, laakiin inaad ka ilaalso kii sharka leh.

¹⁶ Iyagu kuwa dunida ma aha, sida aanan anigu kan dunida u ahayn. ¹⁷ Iyaga quduus kaga dhig runta, eraygaagu waa run. ¹⁸ Sidaad dunida iigu soo dirtay, ayaan iyaga dunida ugu diray. ¹⁹ Iyaga dartood ayaan quduus iskaga dhigaa, si ay iyaguna xagga runta quduus lagaga dhigo.

²⁰ Kuwan oo keliya uma ducaynayo, laakiin kuwa igu rumaysan doona farrintooda aawadeed, ²¹ inay dhammaantood mid u ahaadaan, sidaad adigu Aabbow iigu jirto, aniguna aan kuugu jiro, inay iyaguna nagu jiraan, si ay dunidu u rumaysato inaad i soo dirtay. ²² Waxaan iyaga siiyay ammaantaad i siisay, inay mid u ahaadaan sidaynu mid u nahay. ²³ Iyaga aan ku jiraa, adiguna igu jirtaa, inay si qumman u midoobaan, si ay dunidu ogaato inaad i soo dirtay iyo inaad iyaga u jeclaatay sidaad ii jeclaatay. ²⁴ Aabbow, waxaan doonaya in kuwii aad i siisay inay ila joogaan meeshaan joogo, si ay arkaan ammaantayda aad i siisay, waayo, waxaad i jeclaatay intaan dunida la aasaasin ka hor. ²⁵ Aabbaha xaqa ahow, inkastoo dunidu aysan ku garanaynin, anigu waan ku garanaya; kuwanna waxay garanayaan inaad i soo dirtay. ²⁶ Magacaaga ayaan iyaga u muujiyay, oo waan sii wadi doona inaan muujiyo, si ay jacaylkii aad i jeclaatay iyaga ugu jiro, oo aan aniguna iyaga ugu jiro."

Yeshuuca Waa La Gacangeliyay oo

La Qabtay

18 Yeshuuca markii waxyaalahan yidhi, ayuu xertiisa la tagay oo kala gudbay Dooxada Qidroon, meesha beer ku taal, isaga iyo xertiisii ayay galeen.² Yuudasna, kii isga gacagelin lahaa, meeshaas wuu garanayay, waayo, Yeshuuca marar badan ayuu meeshaas xertiisa kula kulmi jiray.³ Haddaba Yuudas wuxuu helay askar iyo saraakiil ka yimaadeen wadaaddada sare iyo Farrisiinta. Meeshaas waxay yimaadeen oo wadeen faynuusyo iyo tooshyo iyo hub.⁴ Yeshuuca oo ogaa waxa ku dhici doona oo dhan, ayuu baxay oo ku yidhi iyaga, "Yaad raadinaysaan?"⁵ Waxay ugu jawaabeen, "Yeshuuca reer Naasared." Markaas Yeshuuca ayaa ku yidhi, "ANIGA WAXAAN AHAY." Yuudas, kii gacangeliyay isaga, wuu la taagay iyaga.⁶ Markuu Yeshuuca yidhi, "ANIGA WAXAAN AHAY" dib bay u gurteen oo dhulka ayay ku dhaceen.⁷ Mar labaad ayuu waydiiyay iyaga, "Yaad raadinaysaan?" Oo waxay ku yidhaahdeen, "Yeshuuca reer Naasared."⁸ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Waan idiin sheegay inaan isagii ahay. Haddaba, haddaad i raadinaysaan, nimankan iska daaya."⁹ Tan waxay ahayd inuu fuliyo eraygii uu ku hadlay, 'Kuwii aad i siisay, midna igama lumin.'¹⁰ Markaas ayaa Simoon Butros oo seef ayuu haystay sooo baxsaday oo dhuftay wadaakii sare adeegihiisii oo ka gooyay dhegtiisa

midigta ah. (Adeegaha magiciisu wuxuu ahaa Malkos.)¹¹ Yeshuuca ayaa Butros ku yidhi, "Seeftaada galkeeda ku celi! Miyaanan ka cabaynin koobka Aabbaha i siiyay?"

Yeshuuca Wuxuu Wajahay Annas iyo Kayafas

¹² Haddaba askartii iyo taliyahoodii iyo saraakiishii Yuhuudda ayaa Yeshuuca qabteen oo xireen. ¹³ Waxayna marka hore u geeyeen Annas, waayo, wuxuu ahaa soddoggii Kayafas oo ahaa wadaadkii sare ee sanadkaas. ¹⁴ Kayafas wuxuu ahaa kii ku taliyay Yuhuudda inay u roonaan lahayd inuu hal nin u dhinto dadka.

Butros Baa Dafiray Yeshuuca

¹⁵ Simoon Butros iyo xer kale ayay daba raaceen Yeshuuca. Waayo xertaas wadaadka sare waa garanayay sidaa darteed ayuu la galay Yeshuuca barxadda wadaadkii sare. ¹⁶ Laakiin Butros ayaa istaagay dibadda albaabka agtiisa. Xertii kale oo la garanayay wadaadkii sare ayuu dibadda soo baxay oo la hadlay tii albaabka ilaalinaysay, taas oo butros u keentay gudaha. ¹⁷ Gabadhii albaabka ilaalinaysay waxay Butros ku tidhi, "Adigu miyaadan ahayn mid ka mid ah xertii ninkan?" Wuxuu ku yidhi, "Ma ihi."¹⁸ Hadda adeegayaashii iyo saraakiishii ayaa dab dhuxul

sameeyeen, waayo, qabow bay ahayd, wayna istaagayeen oo isku kulaalayeen. Butrosna wuu la joogay iyaga, isagoo taagay oo dabka isku kulaalayay.

Wadaadka Sare ayaa Su'aalo Weydiiyey Yeshuuca

¹⁹ Wadaadkii sare ayaa Yeshuuca wax ka weyddiiyay xertiisii iyo waxbariddiisii. ²⁰ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Si cad ayaan dunida ula hadlay. Mar walba waxaan ku barayay sunagogyada iyo macbudka, meeshii ay Yuhuudda oo dhan wada yimaadeen. Waxba si qarsoon uma hadlin. ²¹ Maxaad i waydiinaysaa? Weyddii kuwa i maqlay. Runtii way garanayaan waxaan idhi." ²² Markuu waxyaalahsan yidhi, mid ka mid ah saraakiishii oo ag taagnaa ayaa Yeshuuca dharbaaxay. Markaas ayuu ku yidhi, "Sidan miyaad wadaadka sare ugu jawaabaysaa?" ²³ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Haddaan wax khaldan ku hadlay, khaladka ka marag fur; laakiin haddaan sax ku hadlay, maxaad ii dhufanaysay?" ²⁴ Haddaba Annas ayaa isaga u diray Kayafas wadaadka sare isagoo weli xidhan.

Butros Mar Labaad Wuu Dafiray Yeshuuca

²⁵ Hadda Simoon Butros ayaa istaagay oo isku kulayliyay. Waxay ku yidhaahdeen isaga, "Adigu miyaadan ahayn mid ka mid ah xertiisa?" Wuxuu inkiray oo yidhi, "Ma ihi." ²⁶ Laakiin mid adeegaha ee wadaadkii sare, oo qaraabo u ahaa ninkii Butros uu dhegta ka gooyay wuxuu yidhi, "Miyaanan beerta kula arkin isaga?" ²⁷ Haddaba Butros mar kale ayuu diiday oo isla markii diiqii ayaa ciyay.

Yeshuuca Bilaatos hortiisa

²⁸ Haddaba Yeshuuca way ka kaxeyeen Kayafas ilaa gudoomiyaasha maxkamada. Subax bay ahayd. Iyagu ma ay gelin gudoomiyaasha maxkamada si aysan u nijaasoobin, waayo waxay doonayeen inay lidda Kormaridda wax ka cunaan. ²⁹ Haddaba Bilaatos ayaa soo baxay oo ku yidhi iyaga, "Maxaad ku eedaynaysaan ninkan?" ³⁰ Waxay ugu jawaabeen, "Ninkan haddii uusan xumaan fale ahayn, kuuma aannu dhiibban lahayn." ³¹ Haddaba Bilaatos wuxuu ku yidhi, "Idinku laftiina qaada isaga, oo sharcigiinna ku xukuma." Yuhuuddii waxay ku yidhaahdeen, "Xalaal ma aha inaan qof dilno." ³² Kanu waxay ahayd inaa loo fuliyo erayga Yeshuuca ku hadlay, sii loo tuso nooca dhimashada uu dhiman doono.

Boqortooyadaydu ma aha mida dunidan

³³ Haddaba Bilaatos ayaa soo laabtay gudoomiyaasha maxkamada, oo Yeshuuca u yeedhay oo ku yidhi, "Ma waxaad tahay Boqorka Yuhuudda?" ³⁴ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Ma Adigaa iska yidhi sidan, mise kuwa kale miyaa kuu sheegay aniga?" ³⁵ Bilaatos ayaa ugu jawaabay, "Ma Yuhuudi baan ahay? Qarankaaga iyo wadaaddada sare ayaa ii kaa soo gacangeliyeen. Maxaad sameysay?" ³⁶ Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Boqortooyadaydu tan dunidan ma aha. Haddii boqortooyadaydu tan dunidan ahaan lahayd, adeegayaashayda ayaa dagaalami lahaa si aysan Yuhuudda ii gacangeliyaan. Laakiin boqortooyadaydu tan dunida ma aha." ³⁷ Sidaa darteed Bilaatos ayaa ku yidhi, "Marka waxaad tahay boqor." Yeshuuca ayaa ugu jawaabay, "Waxaad tidhaahdaa, waxaad tahay boqor. Sababtaan awaadeed ayaan u dhashay oo dunida u imid, si aan runta ugu marag furo. Mid kasta oo kii runta ah wuu maqlaa codkayga." ³⁸ Bilaatos ayaa ku yidhi, "Waa maxay runtu?"

Hadaladaan kadib wuxuu dibadda u baxay oo ku yidhi Yuhuudda, "Eed isaga kuma helin." ³⁹ Laakiinse waxaad leedihiin caado inaan mid idiin sii daayo lidda Kormaridda. Haddaba ma doonaysaan inaan idiin sii daayo Boqorka Yuhuudda?" ⁴⁰ Markaasay qayliyeen iyagoo leh, "Ninkan ma aha, laakiin Baraabbas." Hadda Baraabbas wuxuu ahaa tuug.

Yeshuuca Waxaa loo Dhiibay in Iskutallabta lagu Qodbo

19 Kadibna Bilaatos wuxuu qaatay Yeshuuca oo karbaashay isaga.² Askartiina waxay maroojiyeen taaj qodaxyo oo madaxiisa u saareen oo dhar guduudan way u xireen.³ Way u yimaadeen oo ku yidhaahdeen, "Farxa, Boqorka Yuhuuddow." Oo wayna dharbaaxeen wejiga.⁴ Haddana Bilaatos dibadda u soo baxay oo ku yidhi iyaga, "Eeg, ayaan dibadda iduin keenayaa isaga si aad u ogaataan inaanan wax eed ah ku helin."⁵ Sidaa darteed Yeshuuca dibaada u soo baxay isagoo taajkii qodxanta xidhan iyo dharkii guduudnaa. Bilaatos ayaa ku yidhi iyaga, "Bal eega ninka!"⁶ Markay wadaadadii sare iyo saraakiishii arkeen, waxay ku qayliyeen, "Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku qodob!" Bilaatos ayaa ku yidhi, "Idinku laftiina qaata isaga oo iskutallaabta ku qdba, waayo, anigu wax eed ah kuma helin."⁷ Yuhuuddii ayaa ugu jawaabtay, "Sharci waxaanu leenahay, oo sida sharcigaas waa inuu dhinto, waayo, wuxuu iska dhigay Wiilka Ilaah."⁸ Markuu Bilaatos eraygan maqlay, aad ayuu u sii cabsaday.⁹ Wuxuu mar kale galay gudoomiyaasha maxkamada oo ku yidhi Yeshuuca, "Xaggeed ka timid?" Laakiin Yeshuuca ma u jawaabin.¹⁰ Sidaa darteed Bilaatos ayaa ku yidhi,

"Miyaadan ila hadlayn? Miyaadan ogayn inaan leeyahay awood aan kugu sii daayo iyo awood aan iskutallaabta kugu qodbo?"¹¹ Yeshuca ayaa ugu jawaabay, "Awood igu ma lahayd haddii aan xagga sare lagaa siinin. Sidaa darteed kii ii soo ka gacangeliyay wuxuu leeyahay dembi ka wayn."

¹² Laga bilaabo wakhtigaas, Bilaatos wuxuu isku dayay inuu sii daayo isaga, laakiin Yuhuuddii ayaa qayliyeen, "Haddaad ninkan sii daysid, Kaysar saaxiibkii ma tihid. Waayo qof kasta oo boqor iska dhiga, wuu ka soo horjeedaa Kaysar.¹³ Haddaba Bilaatos markuu erayadan maqlay, ayuu Yeshuca dibadda u keenay oo wuxuu ku fadhiistay kursiga xukunka, meesha la yidhaahdo Sallaxa Dhagaxa oo af Cibraaniga lagu yidhaahdo Gabbata.

¹⁴ Hadda waxay ahayd maalintii la isku diyaarinayay liddii Kormaridda. Waxay ahayd qiyastii saacadpii lixaad. Wuxuu ku yidhi Yuhuudda, "Bal eega, boqorkiinna."¹⁵ Waxay ku qayliyeen, "isaga Kaxee, isaga Kaxee, iskutallaabta ku qodob." Bilaatos wuxuu ku yidhi iyaga, "Boqorkiina miyaan iskutallaabta ku qodbaa?" Wadaaddadii sare ayaa ugu jawaabay, "Boqor kale ma lihin Kaysar mooyaane."¹⁶ Markaasuu u dhiibay isaga inuu iskutallaabta loogu qodbo.

Iskutallaabta

¹⁷ Sidaa darteed waxay kaxeeyeen Yeshuuca. Isagoo iskutallaabtiisa wata ayuu yimid meeshii la yidhaadho Lafmadax, oo af Cibraaniga lagu yidhaadho Golgota. ¹⁸ Halkaas ayay iskutallaabta ku qodbeen, isaga iyo laba kale, mid dhinac kasta, oo Yeshuucana dheddooda. ¹⁹ Bilaatos cinwaan buu qoray oo ku dhejiyay iskutallaabta dusheeda, waa la qoray, "YESHUUCA REER NAASARED, BOQORKA YUHUUDDA." ²⁰ Yuhuudda badan ayaa cinwaankan akhriyeen, waayo, meeshii Yeshuuca iskutallaabta lagu qodbayay waa u dhowayd magalaada, oo waxaa lagu qoray af Cibraaniga, af Roomaaniga iyo af Giriigga. ²¹ Sidaa darteed wadaaddadii sare ee Yuhuudda waxay Bilaatos ku yidhaahdeen, "Ha qorin, 'Boqorka Yuhuudda,' laakiin, 'Ninkan yidhi, 'Waxaan ahay Boqorka Yuhuudda.'" ²² Bilaatos ayaa ugu jawaabay, "Wixii aan qoray waxaan qoray."

²³ Askartii markay Yeshuuca iskutallaabta ku qodbeen, maradiisa ayay qaateen oo afar qaybood u kala qaybsadeen, hal qayb askari kasta. Maradii uu hoosta ka xirnaa meelna kama tollayn kor illaa hoosta. ²⁴ Markaasay isku yidhaahdeen, "Yeynaan kala jeexin, laakiin aan u saami ridanno si aynu u aragno kii heli doona. Tan waxay ahayd in loo fuliyo Qorniinka oo leh;

Waxay kala qaybsadeen dharkayga,
Oo maradayda way u saami rideen."

Waxyaalahan askartii ayaa sameeyeen, ²⁵ laakiin iskutallaabtii Yeshuuca waxaa ag

taagnaa hooyadiis, iyo walaashiis hooyooyinka, Maryan ahayd xaaskii Kaloobaas, iyo Maryan tii reer Magdala.²⁶ Markuu Yeshuuca arkay hooyadiis iyo xertii uu jeclaa oo ag taagan, ayuu hooyadiis ku yidhi, "Islaan, bal eeg, wiilkaaga."²⁷ kadib wuxuu ku yidhi xerta, "Bal eeg, hooyadaa." Laga bilaabo wakhtigaas xerta ayaa gurigiisa u geeyay iyada.

Geeridii Yeshuuca

²⁸ Waxyaalahan kadib, Yeshuuca wuu ogaa in wax walba dhammaadeen (si loo fuliyo Qorniinka) wuxuu ku yidhi, "Waan harraadsanahay."²⁹ Weel uu khalkii ku jiro ayaa halkaas jiray. Sidaa darteed isbonji bay khalkii ka buuxiyeen, oo waxay saareen laan husob ah oo afkiisa ku dhoweeyeen.³⁰ Haddaba markuu Yeshuuca khalkii qaatay, ayuu yidhi, "Way dhammaatay" kadibna madaxiisa ayuu foororiyay oo ruuxiisa bixiyay.

Dhinac Yeshuuca waa la dalooliyay

³¹ Hadda waxay ahayd maalintii diyaarinta, si ayna meydadka Sabtida iskutallaabta u sii saaraan, (waayo maalintii sabtida waxay ahayd maalin wayn), Yuhuuddii waxay Bilaatos waydiyeen in lugaha laga jebiyo oo meydadka laga saaro.³² Haddaba askartii way yimaadeen oo ay lugaha ka jebiyeen ninkii ugu

horeeyay iyo kii kale oo iskutallaabta lagula qodbay isaga.³³ Laakiinse markay Yeshuuca u yimaaddeen oo arkeen inuu durba dhintay, kama ay jebinin lugihiiisa.³⁴ Laakiin mid askartii ka mid ah ayaa dhinaciisa waran kaga dalooliyay, oo isla markii waxaa ka soo baxay dhiig iyo biyo.³⁵ Kii waxyaalahan arkay ayaa marag furay, maraggiisuna waa run, wuuna og yahay inuu run sheegayo, si aad idinku u rumaysataan.³⁶ Waayo, waxyaalahan waxay u dhaceen si loo fuliyo Qorniinka:

*⁶"Lafihiiisa midna ma jabin doono.'

³⁷ Oo Qorniin kale wuxuu leeyahay,

*⁷"Way arki doonaan kii ay dalooliyeen."

Yeshuuca Waa La Aasay

³⁸ Waxyaalahan kadib, Yuusufkii reer Arimataya, isagoo xerta Yeshuuca ka mid ahaa, laakiin si qarsoodi ah waayo wuxuu ka cabsaday Yuhuudda, wuxuu Bilaatos ka baryay inuu jidhka Yeshuuca qaado, oo Bilaatosna wuu u ogolaaday. Sidaa darteed wuu yimid oo jidhkiisii qaaday.³⁹ Sidoo kale Nikodemos kii mar hore habeenkii u yimid Yeshuuca, wuxuu keenay malmal iyo cuud uu isku qasay oo qiyaastii soddon iyo afar kiillo ah.⁴⁰ Haddaba waxay qaadeen jidhkii Yeshuuca oo ku duuduubeen maro iyo dhir

⁶ Sabuurradii 34:20

⁷ Sekaryaah 12:10

udgoon sida caadadii aasniinta Yuhuuddu ahayd.⁴¹ Hadda meeshii Yesuuca iskutallabta lagu qodbay waxay ahayd beer, beerta dhexdeedana waxaa ku yaalay xabaal cusub oo aan cidna weli laga dhigin.⁴² Waayo waxay ahayd Maalintii diyaariinta oo Yuhuudda, waxay halkaas Yesuuca u dhigeen, waayo, xabaashii way u dhowayd.

Yesuuca Wuu Ka Soo Sarakacay Kuwii Dhintay

20 Maalintii ugu horeeysay ee asbuucda, Maryan Magdala ayaa aroortii xabaashii timid, intay weli mudgi ahayd, oo waxay aragtay dhagaxii oo xabaashii laga qaaday.² Sidaa darteed way ordaysay oo u timid Simoon Butros iyo kii kale oo xerta ka mid ahaa oo uu Yesuuca jeclaa, waxayna ku tidhi, "Rabbigaa way ka qaadeen xabaashii, mana garanayno meel ay dhigeen."³ Sidaa darteed Butros iyo xertii kale way baxeen oo xabaashii ayay tageen.⁴ Labadooda way wada ordeen, laakiin xertii kale ayaa ka hor orday Butros oo uga dheereeyey oo hortiis gaadhay xabaasha.⁵ Hoos buu eegay wuxuuna arkay maro halkaas taalay, laakiinse ma uusan gelin.⁶ Kadibna Simoon Butros oo daba socday ayaa yimid oo xabaashii galay. Wuxuu arkay maradii halkaas taalay,⁷ iyo maradii Yesuuca madaxiisa saaran jiray aan maradii kale la taalin, laakiin

keligeed ayay ku duuduubnayd iyadoo gooni u taala.⁸ Marka xertii kale oo ka hor xabaashii u gaadhay ayuu galay, wuuna arkay oo rumayay.⁹ Waayo, weli Qorniinka mayna fahmin, inuu dhimashada ka sarakici doono.¹⁰ Kadibna xertii waxay guryahoodii ku soo laabteen.

Yeshuuca Wuxuu U Muuqday Maryan Magdala

¹¹ Laakiin Maryama xabaasha ayay agtaagan iyadoo ooyneysay, oo intay ooyaysay ayay foororsatay inay xabaashii dhex fiirinaysay.¹² Oo waxay aragtay laba malag oo dhar cad qaba oo fadhiya meeshii jidhka Yeshuuca la dhigay, midna madaxa, midna cagaha.¹³ Oo waxay ku yidhaahdeen, "Haween yahay, maxaad u ooyaysaa?" Waxay ku tidhi, "Rabbigaygii bay qaateen oo ma garanayo meeshay isaga dhigeen."¹⁴ Markay sidan ku tidhi, waxay dib u jeesatay oo aragtay Yeshuuca oo taagan, laakiin ma ogayn inuu Yeshuuca yahay.¹⁵ Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Naag yahay, Maxaad u oohnaysaa? Yaad raadinaysaa?" Iyada oo u malaynaysa inuu yahay beeralayda ayay ku tidhi, "Mudane, haddaad isagii ka qaadday, ii sheeg halkaad dhigtay, waan ka soo qaadanayaa."¹⁶ Yeshuuca wuxuu ku yidhi, "Maryan." Markaasay jeesatay isaga oo af Cibraani ku tidhi, "Rabboni!" (oo macneheedu yahay macalinow).¹⁷ Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Ha i

qabanin, waayo, weli Aabbaha kor uguma tagin, laakiin walaalahay u tag oo u sheeg, "Waxaan kor ugu tegayaa Aabbahay iyo Aabbihiin, Ilaahayga iyo Ilaahiina." ¹⁸ Maryan Magdala ayaa timid oo xertii ku tidhi, "Rabbiga ayaan arkay" iyo inuu waxyaalahan iyadii ku yidhi.

Yeshuuca Wuxuu u Muuqday Rasuulladii

¹⁹ Fidkii maalintaas, oo maalintii ugu horraysay asbuucda, markii xertii ay isla joogeen oo alaabka xiranyahay cabsida ay Yuhuudda ka qabteen darteed, Yeshuuca ayaa yimid oo uu iyaga dhexdooda istaagay, oo wuxuu ku yidhi, "Nabadi ha idin la jirto." ²⁰ Markuu sidan yidhi, wuxuu iyagii tusay gacmihiisa iyo dhinaciisii. Sida darteed xertii way farxeen markay Rabbiga arkeen. ²¹ Haddana Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Nabad ha idin la jirto. Sida Aabbuhu ii soo diray ayaan anna idiin dirayaan." ²² Oo markuu sidan yidhi, ayuu ku neefsaday iyaga oo ku yidhi, "Ruuxa Qudduuska ah qaado." ²³ Haddaad qof cafiso dembigiisa, way la cafiyanyihiin; haddii aadan cafiyin, looma cafiyo.

Yeshuuca iyo Toomas

²⁴ Laakiin Toomas, mid laba iyo tobanka ka mid ah, waxaa lagu odhan jiray Didumos, xertana

lama uusan joogin goortuu Yeshuuca yimid.²⁵ Haddaba xertii kale ayaa ku yidhi, "Rabbiga ayaannu aragnay." Laakiin wuxuu ku yidhi iyaga, "Haddaanan gacmihiisa ku arkin calaamaddii musbaarrada, oo aanan fartayda gelin nabarkii musbaarrada, oo aanan gacantayda gelin dhinaciisa, weligay ma rumaysan doono."

²⁶ Siddeed maalmood kadib xertiisii gudaha ayay mar kale wada joogeen, Toomasna wuu la joogay. Inkastoo albaabku xidhan, Yeshuuca baa yimid, oo intuu dhexdooda istaagay oo ku yidhi, "Nabad ha idin la jirto."²⁷ Kadibna wuxuu Toomas ku yidhi, "Halkan fartaada saar, bal fiiri gacmahayga oo gacantaada keen oo dhinacayga gali. Ha shakiyin laakiin rumayso."

²⁸ Toomas ayaa u jawaabay, "Rabbigayga iyo Ilaahaygow."²⁹ Kadibna Yeshuucu ku yidhi, "Miyaad rumaysatay waayo waad i aragtay? Waxaa barakaysan kuwa aan arkin oo rumaystay."

Ujeeddada Kitaabkan

³⁰ Hadda Yeshuuca wuxuu ku sameeyay calaamooyin kale oo badan xertii hortooda, taas oo aan ku qorin kitaabkan.³¹ Laakiin waxyaaalahan waxaa loo qoray si aad u rumaysataan Yeshuuca inuu yahay Masiixa, Wiilka Ilaah, iyo inaad nolosha ku lahaataan magaciisa idinkoo rumaysanaysaan.

Yeshuuca Ayaa u Muuqday Toddoba Xerta Ah

21 Markaa kadib Yeshuuca ayaa mar kale xertiisa isu muujiyay Badda Tiberiyas agteeda. Oo sidan ayuu isu muujiyay.² Simoon Butros, iyo Toomaskii (Didumos la odhan jiray), iyo Nataana'el kii Qaanadii Galili, iyo wiilashii Sebedi, iyo laba kale oo xertiisa ah ayay wada joogeen.³ Simoon Butros wuxuu ku yidhi iyaga, "Waan soo kalluumaysanayaa." Iyaguna waxay ku yidhaahdeen, "Annaguna waan ku raacaynaa." Kadibna way tageen oo doonta fuuleen; laakiin habeenkaas waxba mayna qabanin.

⁴ Subaxdii hore, Yeshuuca ayaa xeebta istaagay, laakiin xertuna ma ogayn inuu Yeshuuca yahay. ⁵ Marka Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Carruur yahay, ma haystaan wax kalluun ah?" Waxay ugu jawaabeen, "Maya."⁶ Markaasuu ku yidhi, "Shabaga ku tuura dhinaca midig ee doonta, waadna heli doontaan." Haddaba way tuureen, oo way qaadi waayeen kalluunka, waayo way fara badan yihiin.⁷ Kii xertaa ahaa oo uu Yeshuuca jeclaa ayaa ku yidhi Butros, "Waa Rabbiga." Simoon Butros markuu maqlay inuu Rabbiga yahay, ayuu maradiisa xidhay (waayo, wuu ka saaray) oo ku booday badda.⁸ Laakiin xerta kale waxay ku yimaadeen doonta, iyaga oo shabag uu kalluun ka buuxo jiidayeen, waayo

... kama ay fogayn dhulka oo qiyaas sagaashan mitir.

⁹ Markay dhulka u soo dageen, waxay arkeen dab dhuxul ah iyo kalluun iyo kibis saaran yihiin. ¹⁰ Markaasuu Yeshuuca ku yidhi iyaga, "Keena qaar kalluunka aad soo qabateen." ¹¹ Haddaba Simoon Butros ayaa doontii fulay, oo wuxuu xagga dhulka u soo jiiday shabaggii oo ka buuxa boqol iyo konton iyo saddex kalluun oo waaweyn. Inkastoo ay aad u fara badnaayeen, shabaggii ma dilaacin. ¹² Yeshuuca ayaa ku yidhi iyaga "Kaalaya oo quraacda." Hadda Xerta midkoodna kuma dhicin inuu weydiyo, "Yaad tahay?" waayo, way ogayeen inuu Rabbiga yahay. ¹³ Marka Yeshuuca ayaa yimid oo qaaday kibista oo siiyay iyaga, kalluunkiina sidaas oo akle ayuu ku sameeyay. ¹⁴ Tanu waa markii saddexaad oo Yeshuuca xertiisa isu muujiyey markii uu dhimashada ka soo sarakacay kadib.

Yeshuuca iyo Butros

¹⁵ Markay quraacdeen kadib, Yeshuuca wuxuu Simoon Butros ku yidhi, "Simoon Ina Yooxanaa, Ma iga jeceshahay kuwan?" Wuxuu ku yidhi, "Haah, Rabbiyow, waad ogtahay inaan ku jeclahay." Markaasuu ku yidhi, "Baraarkayga daaji." ¹⁶ Mar labaad ayuu ku yidhi isaga, "Simoon Ina Yoxaanaa, ma i jeceshahay?" Wuxuu ku yidhi, "Haah, Rabbiyow, waad ogtahay inaan ku jeclahay."

Markaasuu ku yidhi, "Idahayga ilaali." ¹⁷ Markii saddexaad ayuu ku yidhi, "Simoon Ina Yooxanaa, Ma i jeceshahay?" Butros wuu niyad jabay, waayo, markii saddexaad wuxuu weydiiyay, "Miyaad i jeceshahay?" Markaasuu ku yidhi, "Rabbiyow, wax walba waad ogtahay, waad garanaysaa inaan ku jecelahay." Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Idahayga daaji." ¹⁸ Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Markaad yarayd waxaad dharka isu xiri jirtay oo meeshii aad rabtid ayaad tagi jirtay, laakiin markaad duqowdid, gacmahaaga ayaad fidhin doontid, oo qof kale ayaa dharka kuu xiri doona oo wuxuu kuu geeyn doona meel aaadan rabin inaad tagto." ¹⁹ (Wuxuu sidan u yidhi, si uu u tilmaamo nooca dhimashada uu llaah ku ammaani doono.) Markuu sidan yidhi kadib, wuxuu ku yidhi, "Issoo raac."

Yeshuuca iyo Kii Xerta Loogu Jeclaa

²⁰ Butros markuu jeestay wuxuu arkay kii xerta ahaa oo uu Yeshuuca jeclaa oo daba socda iyaga; kan waa kii laabta Yeshuuca ku tiirsanaa wakhtigii cashada oo ku yidhi, "Rabbiyow, yaa ku gacangelin doonaa?" ²¹ Butros markuu arkay isaga, wuxuu Yeshuuca ku yidhi, "Rabbiyow, ka warran isaga?" ²² Yeshuuca ayaa ku yidhi, "Haddaan doono inuu joogo ilaa aan ka soo laabto, maxaa kaa khuseeya? Adigu i soo raac!" ²³ Sidaa darteed

hadalku xertii ku dhex fidhay, 'xertaas ma dhiman doono.' Laakiin Yeshuca ma dhihin, 'ma dhiman doono.' Iaakiin, "Haddaan doonayo inuu joogo ilaa aan ka soo laabto, maxaa kaa khuseeya?"

²⁴ Kanu waa kii xerta ahaa oo waxyaalahan u marag fura, kaaso waxyaalahan qoray, waana ognahay inuu maraggiisa run yahay.

²⁵ Hadda waxaana jira waxyaalo badan oo kale oo Yeshuucu sameeyay, oo haddii mid walba la qori lahaa, waxaan u malaynayaa in dunida oo dhan ma qaadi kari lahayn buugaagta la qori lahaa.

Mahad Gaar Ah

Bible Society of Kenya
Biblica Internasional Bible Society
English Standard Version

*(Baybalkan waxaa loo adeegsaday tixraac
ahaan turjumaada Kitaabkan).*

